Naša naloga: Probuja in napredek naroda! Naš namen: V edinosti in slogi do cilja!

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

Največji slovenski dvotednik v Zedinjenih državah. The Largest Semi-Weekly in the United States of America.

URADNO GLASILO SLOVENSKEGA KAT. PODP. DRUŠTVA SV. BARBARE, FOREST CITY, PA. — OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN CATHOLIC BEN'T SOCIETY ST. BARBARA, FOREST CITY, PA.

o. 32. — Štev. 32. DULUTH, MINN., MONDAY, APRIL 20, 1914. — PONEDELJEK, 20. APRILA 1914. Volume IV.—Letnik IV.

Wakefield, Mich. - 1

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL DULUTH, MINN. 116

M. Pogorelc box 226 11-1

RAZNE NOVOSTI IZ DELAVSKEGA SVETA.

"MATI" JONES OPROŠČENA, GRE V WASHINGTON. — MILICA POSLANA DOMOV. - ROCKEFELLER IMA KOSMATO VEST. - PENNSYLVANSKI PREMOGARJI GLASUJEJO ZA NADALJEVANJE DELA. — V ORGANIZACIJI SE POJAVI SPOR. — OHIOSKA POSTAVA NA ZATOŽNI KLOPI. — KONEC STAVKE V TOPILNICAH.

Denver, Colo., 16. aprila. — "Mati" Mary Jones, katero je mela milica vječeno v ječi v Walsenburg, je bila oproščena danes sled odloka Najvišjega sodišča v Coloradi. Istočasno je tudi milica apustila Huerfano county.

"Mati" Jones je bila vječena najprvo v Trinidad, Colo., ker se hotela na ukaz milice umakniti stavkarskega okraja. Dne 16. marca je bila osvobodena v Denver. Dne 22. marca se je zopet vrnila na stavkarsko okrožje, in je bila aretirana na vlaku v Walsenburg, Colo., in dejana v okrajno ječo.

Washington, 16. aprila. — J. D. Rockefeller, ml., kateri je bil poklican pred preiskovalno komisijo glede stavke, je pokazal, da ima povsem kosmato vest. Med drugim je priznal, da so stavke bitke delavcev za njih svobodo, in da on in njegovi tovariši rajše vztrajajo v bitki z delavstvom in porabijo za borbo vse milijone, katere imajo investirane v premogovnikih, kakor pa, da bi delavstvo zmagalo in doseglo moč, da bi se moral delodajalec pogajati z združenim delavstvom, mesto s posamezniki. — Tako, sedaj smo pa zvedeli ta pravo.

U. M. W. of A. nima potemtakem prav, ker organizira premogarje v unijo, da prodajo kapitalu svojo proizvajalno moč skupno. Ta organizacija nima prav, ker se je prla Rockefellerjevim premogovnim kompanijam, ki imajo vsako leto 35 odstotkov dividend, in je zahtevala boljše razmere za premogovno delavstvo. Rockefeller je voljen izgubiti vse milijone, katere ima v Colorado Fuel and Iron kompaniji, samo da bi delavec ne dobil svoje svobode. Kaka človekoljubnost, kaka dobrosrčnost je to! Po Rockefellerjevi ideji nimajo unijorni premogarji prav, ker zahtevajo boljše varnostne naprave v rovih, kjer je bilo usmrčenih stotine njihovih tovarišev. Premogarji nimajo prav, ker niso zadovoljni, da bi jih kompanije še naprej goljufale pri tehtanju premoga. Premogarji nimajo prav, ker hočejo imeti svoje delo plačano v gotovini in ker se hočejo rešiti kompanijskih trgovin, ker so jim računile visoke cene. Res, razmere so dandanes take, da je boljše biti Rockefellerjev pes kot pa Rockefellerjev premogar.

Rockefeller je tudi djal, da njemu ni znano, kako se postopa z njegovimi delavci v premogovnikih v Coloradi, in da imajo vso zadevo v rokah njegovi agenti. S tem je mislil Rockefeller igrati Poncija Pilata, in si omiti krvave roke. Dejstvo je, da je vsak delodajalec postavno in tudi moralično odgovoren, kaj delajo njegovi oskrbniki in agenti. Vendar javnost ve, da je Rockefellerjevo premoženje tako ogromno in razširjeno, da on ne more sam niti dobičkov šteti, in ima denar zanj mnogo manj prave veljave kot jo ima pest soli za njegovega delavca. Ali ni to greh zoper božjo in človeško postavo, da ima en človek toliko posestva, da mora poveriti streljanje in stradanje svojih delavcev in njih žena ter otrok svojim agentom? Sistem, ki dovoli, da si nakopiči ena oseba toliko bogastva, tisoče, ki ji sužnijo, pa stradajo in trpijo, v naših očeh pravičen.

Pittsburg, Pa., 16. aprila. — Van Bitner, predsednik okraja št. 5, U. M. W. of A. je oznanil, da je večina premogarjev glasovala, za nadaljevanje dela med časom, ko se vrše pogajanja za novo plačilno lestvico.

Med premogarji tega okraja so se pojavila nasprotja, in premogarji v konvenciji v Monongahela so sklepali, da bi se odcepili od U. M. W. of A. in vstanovili novo organizacijo.

Tacoma, Wash., 16. aprila. — Stavka v Guggenheimovih topilnicah, ki je trajala od novega leta, je končana. Delavcem se je zvišala plača, a delavni čas od 10 na 9 ur se ni skrajšal.

Cleveland, O., 18. aprila. — Tukajšnji lastniki premogovnikov ne mislijo čakati, da stopi v pravomoč Greenova "anti-screen" postava, ki bi razveljavila postavo vsled katere so premogarji v Ohio izprti, ampak bodo vložili takoj tožbo zoper postavo, da se dožene, če je dovoljena na podlagi ustave.

"Anti-screen" postava stopi v pravno moč 15. maja.

Denver, 18. aprila. — "Mati" Jones se je odpeljala v Washington, da predloži svoje pritožbe kongresni preiskovalni komisiji obeh stavk.

"DAGO" JE IZPOVEDAL GLEDE UMORA.

Kaplan Cashin izprešal iz njega pisano izpoved. Whitman pravi, izpoved ne bo rešila Beckerja. 'Gyp' brez prijateljev. Grob "Leftyja" neznan.

New York, 14. aprila — Po usmrčenju štirih gunmenov je katoliški kaplan ječe, "fater" Cashin, naznanil, da je napravil "Dago" Frank Cirofici, edini rimski katoličan izmed usmrčenih gunmenov, pisano izpoved glede umora hazardnega igralca Herman Rosenthala. Kaplan Cashin je bil zadnje ure pred smrtjo vedno ob strani nesrečnega mladeniča, katerega je tudi spremil na električni stol. Ostali tri gunmeni so bili židje, in verska toložila so jim dala dva rabinarja ali judovska duhovna.

Kaj je v pisani izpovedi, se ne ve. Okrajni državni pravdnik Whitman, ko je izpoved prečital, se je izrazil, da ni v izpovedi ničesar, ki bi pomagalo, da bi ušel prejšnji policijski lajtmant Becker, ki je tudi v zaporu, obsojen umora Henry Rosenthala, električnemu stolu.

Gunmen "Gyp the Blood" ni imel nobenega spremstva k grobu. Njegova družina ga je popolnoma izključila in niti žena, ki je bila tako žalostna, ko je vzela od mladega moža zadnje slovo, se ni vdeležila pogreba. Horowitz ni imel niti rakve, ampak vrgli so ga v navadni zaboj, in pogrebnik ga je odpeljal na pokopališče brez vsakega spremstva.

Pogreba Whitey Louis se je vde ležil le njegov oče, in le on ve, kje počiva nesrečni sin, katerega je umorila justica, radi pričevanja Jack-Rose-ja, kateri je mešetaril med Becker-jem in gunmeni.

Kedo je ustrelil lahkoživskega sleparja Rosenthala nikdo ne ve. Streljali so nanj baje vsi štirje gunmeni, četudi je eden trdil, da ga sploh ni bilo zraven, vendar kateri izmed njih mu je zadel smrtonosni strel, se ne ve. V izpovedi Ciroficija je obdolžen streljanja tudi Harry Vallon, ki je še na prostem.

NAPAD NA MITCHELLA SPODLETEL.

Stari mož hoče napasti newyorškega župana pri mestni dvorani. Rani korporacijskega svetovalca. Napadalec ni normalne pameti.

New Yok, 17. aprila — Krogla napadalca, ki je bila namenjena na župana Mitchell-a, ko je zapuščal mestno dvorano v avtomobilu, je zadela Frank Polka, korporacijskega svetnika. Mož, ki je streljal na župana je bil prijet. On se piše David Rose in je star skoraj 70 let.

Napadalec se obnaša, kot bi ne bil povsem pri pravi pameti.

Polk je bil zadet od krogle v usta in zbilo mu je vse prednje zobe. Rana je zvezana s hudimi bolečinami, a nevarna ni. Ranjenca so spravili v bolnišnico.

Napadalec Rose je večkrat skušal govoriti z županom Mitchell-om v uradu, a straže ga niso pustile k njemu, ker se je čudno obnašal.

Napadalec neče govoriti, v njegovem žepu so pa našli dve pismi, ki ste naslovljeni na župana Mitshell.

Napad se je pripetil na Park row po eni uri popoldne, ko je bilo zunaj polno ljudi. Mož bi vstrelil še drugič, a detektiv Neum, ki je županov šofer, je skočil na moža in mu je vzel revolver. Napadalec ni hotel povedati svojega imena, ampak našli so ga na njegovi obleki.

BRAT DA KRI ZA BRATA.

New York 13. aprila — John C. C. Mayo, večkratni miljonar iz države Kentucky, je bil blizu smrti radi bolezni na ledicah. Zdravniki so sklenili, da ga zamorejo rešiti le če vlijejo v njegove žile zdravo kri druzega človeka.

Njegov brat W. I. Mayo, tudi večkratni miljonar je žrtvoval zanj panjt svoje tekočine življenja. W. I. Mayo je radi zgube pri istem zdravju, njegovemu bratu se pa rapidno obrača na bolje.

MOŽ IN DEKLE UMORJENA TRUPLI SEŽGANI.

Ostanki človeštva najdeni na pogorišču. Noge zvezane z žico. Žrtvi ste lesni trgovec in knjigovodkinja.

Geddes, S. D. 17 aprila — Zadnjo noč je zgorela pisarna Farmers Lumber kompanije in danes zjutraj so našli na pogorišču truplo gospodarja W. H. Menzie in njegove knjigovodkinje, gospodične Blanche Signal. Ležala sta skupaj eden poleg druzega, z obrazom obrnjenim proti tlom. Gospodična Signal je imela zvezani nogi z žico in roke je imela zvezane z žico na hrbtu. Njena glava je bila razbita s teškim kladivom, katero je ležalo poleg nje. Tudi Menzie je imel nogi zvezani in njegova glava je bila razbita s kladivom.

O storilcih ni nobenega sledu.

BRAT USMRTI BRATA PRI SNIDENJU.

Houghton, Mich., 15. aprila — Viktor Maki, 30 let star, se je sešel na Painsdale s svojim 23 letnim bratom John-om, katerega že ni videl sedem let. Mesto da bi se po bratsko pozdravila, sta se skregala in Viktor je vstrelil Johna. John je očital Viktorju, da je bil pijanec, na kar je Viktor vstrelil v strop z grožnjo, da je drugi strel namenjen njemu, če ne bo molčal. John je odprl prsa in mu je djal "go ahead", in Viktor je vstrelil mlajšega brata v srce.

Grozno kaj vse stori človek v pijanosti!

HARRY THAW JE BLIŽJE SVOBODE.

Concord, N. H. 14. aprila — Sodnik Edgar Aldrich je vzdržal zahtevo Harry K. Thawa, da se ga zasliši predno se storijo koraki za deportacijo v državo New York dovolj časa, da napravi apel na najvišje sodišče, a ko bo napravljen apel se bo izdal sodni ukaz za oprostenje Thawa, in ta ukaz bo ob enem suspendiral, da ne stopi takoj v pravomoč.

KAKO SE NORČUJE ANGLEŠKO ČASOPISJE IZ BREZPOSELNIH.

Iz prijaznosti "Duluth News Tribune".

SRDIT MOŽ VSTRELI SEBE IN ŽENO.

Bellaire, O., 17. aprila — John Luiggi je tožil svojo ženo za razporoko. Zahteval je od nje, da pla ta polovico stroškov advokatu. Ker ni hotela tega storiti jo je vstrelil in potem je storil samomor. Dva mala otroka sta bila priče žalostne družinske tragije.

SEDEM MRTVIH VSLED POŽARA.

Boston, Mass., 14. aprila — V ognju, ki je vpepelil petnadstropno stanovanjsko hišo rano danes zjutraj na križišču Commonwealth in Long Avenue je našlo sedem oseb smrt. Nekateri so poskakali z gornjih nadstropij in se ubili ali poškodovali, drugi so pa zgoreli. Šestnajst oseb je poškodovanih. Goreti je začelo v bezmentu, kamor so stanovniki metali papir in smuje.

FARMERSKI DELAVEC UBIL GOSPODARJA.

New York, N. Y. 16. aprila Farmarja Frank Samminsa so našli zjutraj na njegovem posestvu med Hungtington in Greenlaw, L. I. z rabito glavo mrtvega. Ubil ga je s sekiro njegov delavec Frank Fowler. Vzrok umora ni znan. Ko je izvršil morilec prvi umor, se je podal s sekiro v roki v sobo sestre svoje žrtve, ki ga je pa preprosila, da jo je pustil pri življenju. Morilca zasleduje šerif in mnogo okoličanov.

OSEMDESET DELAVCEV BEŽI IZ GOREČE ŽAGE.

Minneapolis, Minn., 17. aprila — Osemdeset delavcev, ki so bili vposljeni na žagi North Land Pine kompanije, katera je zgorela, se je rešilo s tem, da so poskakali skozi okna. Več delavcev je telesno poškodovanih in opaljenih.

HUERTA JE TRMAST. ODLAGA Z ZADOŠČENJEM.

WASHINGTON NEČE ODSTOPITI OD ZAHTEVE, DA MEKSIKA SALUTIRA ZASTAVI "UNCLE SAM-A". BOJNE LADJE NA POTI V MEKSIKO. VSTAŠI NENAKLONJENI HUERTA-JU. PREDSEDNIK GRE PRED KONGRES. — VSTAŠI ZOPET ZMAGOVITI. — HUERTA NEČE SALUTIRATI ZASTAVI.

Washington, D. C., 18. aprila. — Predsednik Wilson je odločen, da zadosti Meksika njegovi zahtevi in skaže čast zastavi Združenih držav v zadoščenje razžaljenj, katera je Meksika zakrivila z aretiranjem ameriških mornarjev. Wilson je dal Huerta-ju do 6. ure zvečer v nedeljo dne 19. t. m. odlog, da se vkloni Meksika Združenim državam, sicer bo ameriška bojna mornarica zablokadirala meksikanski pristaniški mesti Tampico in Vera Cruz, ki ste na obali Atlantika.

Provizorični predsednik Meksike, Huerta, se obotavlja, da bi se vklonil Združenim državam, in pravi, da je republika Meksika že storila vse, kar je bilo potrebno, da se je razžaljeni Ameriki zadostilo. Wilson pa zahteva, da pozdravi zastavo Združenih držav 21 strelov iz meksikanskih topov.

Med tem diplomatičnim prerekanjem pa hiti bojna mornarica Pacifiku v mehikansko vodovje, in Združenih držav v Atlantiku in stvar izgleda precej resna. Pred Tampico in Vera Cruz so sedaj ameriške bojne ladje Virginia, Connecticut, Minnesota, Florida in Utah, ter križarke Des Moines, Dolphin, San Francisco in Chester. Na potu v ti dve luki je pa več drugih ameriških bojnih ladij, križark in torpednih čolnov.

Zadnji brzojav, ki je došel danes od Huerta-ja, je zahteval, da Zdr. države odzdravijo pozdravu, in da se odgovori vsak meksikanski strel s strelom iz topa iz ameriških bojnih ladij.

V Washingtonu vlada mnenje, da bo Huerta toliko časa odlašal, da bo prišlo do vojske, ker računi, da bi se v tem slučaju Meksikanci združili in bi tudi vstaši pomagali izgnati vnanjega sovražnika. Zastopniki meksikanskih vstašev v Washingtonu so pa zagotovili tajnika Bryana, da ne bi vstaši v slučaju vnanjega napada pod nobenim pogojem pomagali Huertaju, dokler se pusti od njih okupirano ozemlje v miru.

Ako ne zadosti Huerta Združenim državam do 6. ure zvečer v nedeljo dne 19. t. m., gre Wilson v ponedeljek 20. t. m. pred kongres, da izposluje potrebno dovoljenje za sovražni nastop proti Meksiki. Vodje republikancev in demokratov v kongresu so vsi na predsednikovo stran v tej zadevi, in če bi bilo potreba prej nastopa bi Wilson izdal ukaz, ne dabi čakal na odlok kongresa.

Chihuahua, Mex., 18. aprila. Uradna brzojavka javlja, da so vstaši pod generalom Pablo Gonzales porazili 2000 Huertovih vojakov pri vasi Morales, 40 milj severno od Monterey. Vbitih je bilo 120 Huertovih vojakov, več so jih pa vjeli. Vstaši so tudi razdjali železnično progo od Monterey in Soltilo, da otežkočijo prihod Huertovih rezerv.

Washington, 19. aprila. — General Victorino Huerta, začasni predsednik republike Meksiko, neče ugoditi zahtevi Združenih držav, da bi skazal čast zastavi Uncle Sama z 21 streli iz topov. Predsednik Wilson je določil, da čaka na Huertovo odločitev do 6. ure zvečer dne 19. t. m. Huerta je odgovoril, da se ne vkloni zahtevi, če Združene države ne dajo pisane pogodbe, da bo mornarica Uncle Sama odzdravila z ravno toliko streli.

Predsednik Wilson bo šel vsled tega danes pred kongres, kjer bo čital svojo poslanico glede meksikanskih afer. Združene države ne priznavajo Huertove vlade in zategadel ne morejo napovedati Meksiki vojske; vendar bo predsednik Wilson izposloval od kongresa, pooblastilo zavzeti pristaniški mesti Tampico in Vera Cruz ter železniški most, ki pelje iz Vera Cruz v mesto Meksiko. Če bo blokirala Amerika tudi meksikanska pristanišča na Pacifiku, se ne ve.

Vsled te napetosti ne morejo Združene države več jamčiti pr tekcijo inozemcem v Meksiki, in inozemske vlade so bile o tem obveščene.

Predsednik bo predložil tudi kongresu potrebo za denar, da se plačajo stroški, ki so nastali vsled trdovratnosti Huerta, kakor tudi da se uzakoniči postava, s katero bo milica pridjana stoječi vojski Združenih držav.

Moč Združenih držav in Meksike.

Vojaštvo Združenih držav v mirnem času sme doseči 95,692 mož. K temu zamore predsednik zahtevati 119,000 mož milice iz raznih držav.

Na razpolago je predsedniku tudi neorganizirana milica ali črna vojska, v katero se vzamejo v potrebi vsi možki od 18 do 45 leta, katerih je okoli 15,000,000 mož.

Mornarica Združenih držav ima 14 dreadnoughtov, 6 starih bojnih ladij, 10 križark prvega razred 2 križarki drugega razreda, 4 monitorje, 15 oklopnih križark, tri patruljske križarke, 52 rušilk, 24 torpednih čolnov prvega razreda, 6 torpednih čolnov drugega razreda, 40 podmorskih čolnov.

Meksikanska mornarica ima pet topničark in dve oborožene transportne ladje.

Če ne pridejo vstaši Huertu na pomoč, dosegla bi meksikanska vojska okoli 50,000 mož. Vojno stanje meksikanske zvezne armade je 84,000 mož.

SUFRAGETKE ZAŽGALE POSLOPJE NA IRSKEM.

Londonderry, Irsko, 16. aprila — Sufragetke so zažgale neko tukajšnje veliko poslopje, ki je pogorelo do tal. Za seboj so kakor običajno pustile kup svoje literature.

SLOVIT KIP SV. PETRA IZGINIL IZ BAZILIKE.

Rim, Italija, 16. aprila. Iz bazilike St. Clemens je bil v predpretkli noči ukraden sloviti kip sv. Petra. Za tatovi dosedaj ni nobene sledi.

NESREČA NA MORJU. 1 MOŽ IN 1 ŽENA UTONILI.

New York, N. Y. 16. aprila — Tekom velikega viharja je vrglo včeraj zvečer neko ladjo na sipine blizu Long Branch. Ladja se je razbila, in kapitan Hardy je utonil s svojo ženo in možtvom, broječe osem mož. Ponesrečili se pri poizkusu se rešiti v rešilnih čolnih. Rešiti se je posrečilo samo nekemu mornarju, z imenom Martinson. Ponesrečenena ladja je bila "Charles Backley" iz Jacksonville, Ill.

SLOVENSKO KATOLIŠKO

PODP. DRUŠTVO SVETE BARBARE

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. Tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kansas.
I. porotnik: MARTIN STEFANČIČ, R. R. No. 2, Pittsburgh, Kansas.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D., No. 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

IZ NOVE DOMOVINE.

KANSAS.

Breezy Hill — Tukaj je prominul rojak Tomaž Kavčič v 40 letu svoje starosti. Pokojni se je porodil v Lubinjah na Primorskem. Ranjki zapušča v stari domovini ženo in štiri otroke, tukaj pa enega brata. Spadal je k S. S. P. Z. Pokopan je na pokopališču v Frontenac.

MICHIGAN.

Manistique — Tukaj je umrla v 55 letu starosti Ana Štefanc, rojena Kraševec v vasi Drašiče pri Metliki na Belokranjskem. V Ameriko je prišla pred 34 leti.

Negaunee — Rudar Alfred Temby se je ubil v Rolling Mill rudniku, ker je padel iz "cage' v rudnik. Njegov sodelavec August Willams se je ponesrečil na roki in Temby ga je hotel spraviti na površje, da bi mu obvezali rane. Temby je padel pri tem delu usmrtljenja na neznan način iz "cage" 150 čevljev globoko na dno rova in se je ubil.

Allonez — Pocestna kara je vbila šestletnega sinčka starišev Thomas Yates na ovinku pri Allonez trgovini. Deček je iz neznanega vzroka nepričakovano tekel pred karo, katero ni mogel motorman vstaviti pravi čas, in dečka je dobila smrt.

MINNESOTA.

Duluth — V sosednem mestu Superior je stopila mestna oblast z vso težo na blajndpigerje. Kdor se bo zasačil, da prodaja opojne pijače brez dovoljenja plačati bo mogel za prvi prestopek od $100. do $500. globe, za drugi prestopek pa $500. do $1000. Kdor ne bo mogel plačati globe bo šel za šest mesecev v zapor.

— Strogi komisar Hicken je zopet vzel enemu salunarju kruh. To pot je padla Hicken-ova roka na salunarja M. R. Timlina in mu je vzela gostilniško koncesijo bogve iz katerega vzroka.

Tudi edini slovenski gostilničar v Duluth rojak Jožef Šarabon ima sitnosti glede gostilniške koncesije. Njegov bartender, rojak Jožef Germ je bil obsojen na 60 dnevni zapor oziroma na $100. globe, ker je prodal baje nekemu mladoletnemu Fincu kozarec pive. Konec te zadeve je še neznan.

Menda ni kraja v Združenih državah, kjer bi se postopalo s salunarji tako strogo kot ravno v Duluth, Minn.

— Dulutsko pristanišče zapustilo bo mnogo parnikov, ki so počivali tukaj vso dolgo zimo vklenjeni v ledu. V par dneh se odpeljejo po jezeru iz Dulutha v Buffalo, N. Y., okoli dva miljona bušeljev pšenice.

— Z današnjim dnem je začela obratovati Alger—Smith žaga v West Duluthu. Žaga tekla bo noč in dan in uslužila bo 175 mož na dnevnem delu in 150 mož na nočnem delu.

— Reka St. Louis bo po 1. maju suha. Reka bo pač še tam ostala in kanal bo tako poln vode kot je bil vedno, a bregova reke postala bosta suha, ker bodo morali salunarji ob reki s 1. majem zapreti. Reka St. Louis je bila po leti živa dobrovoljcev obeh spolov, ki so se vozili v čolnih k salunom, po 1. maju bo pa vse mrtvo.

— V našem uradu so se zglasili: Rojak Steve Malnarič, njegova soproga, in trije sinčki, v starosti od 4 let do 4 mesecev. Steve Malnarič ni šel nikamor od družine, ampak namerava iti skupno z družino v Montano.

Rojak Štefan Žagar, Calumet, Mich. Rojaka Jožef Irman in Fr. Komar iz Chisholm v Milwaukee, Wis.

Aurora — Na Bangor rudniku je še vedno stavka. V stavki vstrajamo vsi, kar nas je starih delavcev, samo z eno izjemo, to je rojak Steve Pavlišič, ki se kaže pravega moža in zavednega delavca. Doma je s Semičke fare na Belokranjskem. Ta človek in pa kepten Vickers vabita Črnogorce v rudnik, češ kako dober "job" bodo imeli, resnica pa je, da je malo tako slabih in nevarnih prostorov za delati kot ravno v Bangor rudniku.

Pavlišič je bil eden prvih štrajkarjev da se je tako daleč spozabil in lovi nevedne kaline, da bi kompanija ž njih pomočjo držala ljudi na kontraktnem delu pri katerem se skoro nič ne zasluži, če pride človek na slabi prostor.

Chisholm — Hrvatu Mila Lilak je odstrelilo roko vsled prerane eksplozije dinamita pri iskanju rude. Delal je pri Winston Dear stripping. Dinamit se je vnel pri basanju. Lilak je 28 let star.

— Hrvat Steve Urich je vložil pritožbo zoper svojega druga v pekariji Mikus Kankarasa, češ da ga je hotel Kankaras napasti z nožem. Kankaras je pod varščino $500.

Podpirajte svoje!

Zakaj? Zato ker v vsaki sili ali zadregi se najprvo obrnemo k svojim prijateljem za pomoč, ne pa k tujcu. Toraj kupujte vaše grocerijsko blago pri Pesavento & Stonič.

Zakaj?

Zato ker to je ena najboljših in največjih slovenskih trgovin tukaj na Chisholm.

Zakaj?

Zato ker vedno držimo sveže blago po kolikor mogoče nizkih cenah.

Pridite in prepričajte se. Mi bomo vedno skušali postreči vam kolikor **najbolj mogoče dobro** in zadovoljno.

Pesevanto & Stonich 114 Glavna cesta na spodnjem delu mesta.

Crosby — Rudar Charles Normi, Finec po narodnosti, 28 let star, si je v pijanosti prerezal z britvijo vrat in je bil takoj mrtev.

Ely — Rojak Frank Delatch je bil pri zadnjih volitvah izvoljen za konštablerja. Rojaka Matt Kapsch in John Somrak sta pa imenovana mestnim redarjem.

Eveleth — Frank Šebat, kateri je imel prej mesarijo in grocerijo, je odprl trgovino z mešanim blagom na vogalu Adams avenue in Jackson Street.

— Hrvati Tony Malovich, Peter Tomich in Frank Babich so bili vječeni vsled pretepa, ki se je dogodil v Spruce location. Ti junaki tožijo eden druzega.

Jako žalostno je, da se zadnje čase toliko sliši o pretepih med Hrvati. To deva vse Jugoslovane v slabo luč in pri tem trpimo na ugledu tudi Slovenci vzlic temu, da se vedejo naši rojaki kot izobraženi ljudje in je le redkokedaj čitati o kakih rabukah med Slovenci.

Ely — Daje se na znanje vsem članom dr. Sv. Cirila in Metoda št. 1. J. S. K. J. da se vrši prihodnja seja dne 26 aprila 1914 v navadnih prostorih. Po sklepu zadnje seje bode voltev trejih novih uraddnikov. Na dnevnem redu imamo tudi zadevo glede društvenega paviljona. Zatorej so prošeni vsi člani zgoraj imenovanega društva da se polnoštevilno udeleže iste seje osebno, ker za mesec april se ne bode sprejemalo denarja od otrok, razun od tistih članov, kateri bodejo pod zdravniškim nadzorstvom.

Seja se prične točno ob 2. uri popoldan in assesment se ne bode pobiral predno ne bo seja zaključenaš:

Frank M. Delatch tajnik.

NAZNANILO.

cenjenim rojakom Slovencem in Hrvatom na Ely, da sem prevzel čevljarno (Shoemaker shop) od John Zalarja, in se priporočam vsem rojakom za prijazno naklonjenost. Skušal bom vselej najboljše postreči z dobrim delom in dobrim blagom. Z uljudnim pozdravom Frank Gruden, box 286 Ely, Minn. (Advr.)

Hibbing — Tukaj se zboljšuje polagoma delavsko vprašanje. Rudniki Cavour, Laura, Grace, Dale, Leetonia in Stevenson so začeli z odpošiljanjem rude, in tudi Shenango rudnik se oživlja.

Tudi na cestah se je odprlo delo in pred kratkem je bilo uslužbenih več delavcev pri zgradbi "White Way", katera razsvetljava bo šest milj dolga.

Mountain Iron — V noči od torka na sredo so vtonili v jarku blizu Oliver rudnika farmer Lundquist in par njegovih konj. Delavci, ki so prišli zjutraj na delo so našli vtopljence.

Lundquist se je vračal zvečer nekoliko pijan proti domu. Zgrešil je najbrže pot in zavozil v jarek, ki je okoli 5 čevljev globok.

Lundquist zapušča hromo ženo in štiri otroke, ki so že precej odraščeni. Živeli so na homestead že več leti.

Virginia — Policija po severni Minnesoti voha za Dan Mejetičem, kateri je pouzmal Jakobu Daskovich-u dva čeka v znesku $120. Daskovich ima tukaj hranilišče in Majetich je bil eden najbolj vglednih mož na hrani ker je bil jako sladkih besed. Čeke je izdala Oliver Iron Mining kompanija, ki je prepovedala bankam izplačilo. Rojaki bodite previdni pri menjavi čekov.

— Od tukaj se je začela pošiljati ruda na parnike na jezeru Superior. Iz Commdore odprtega rudnika so poslali že nad sto železniških vozov rude.

— Tudi Miller rudnik je pričel pošiljati rudo. Delavske razmere se zboljšujejo in v kratkem bo zopet vsa rudniška industrija v polnem tiru. Tudi Sliver rudnik, katerega je odprla Butler Bros. kompanija za M. A. Hanna kompanijo bo počel v par dneh poslovati.

OHIO.

Cleveland — V Warrensville bolnišnici je umrl po dolgotrajnem bolehanju za sušico rojak Fr. Centa, star 30 let, rodom iz Kosmelc pri Robu. Ranjki zapušča tukaj ženo, štiri otroke, dva brata in sestro. Imel je grocerijsko trgovino. Bil je član več društev.

— Tukaj je umrl 32 letni rojak Anton Žulič za zstrupljenjem krvi. Pred šestimi tedni je stopil pri delu na Big Four železnici v krop, kri se mu je zastrupila in trpel je hude bolečine. Pokojni je bil rojen v Oštrcah pri Kostanjevici. Tu zapušča dva brata. Bil je član dveh društev.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Slavnima odboroma postaje št. 63, S. K. P. D. sv. Barbare, Superior, Wyo., in postaje št. 30, S. K. P. D. sv. Barbare, Eveleth, Minn., uljudno naznanjamo, da priobčimo poslane "Contra—Proteste" glede glasila **le na izrečno zahtevo, in sicer brez da bi bilo treba plačati $1.**

Isto velja za cenjene rojake in člane raznih postaj S. K. P. D. sv. Barbare.

Ob enem pa odpremo predale Narodnega Vestnika tudi, vsemu onemu cenjenemu članstvu slavne ga S. K. P. D. sv. Barbare, kateri hočejo protestirati zoper sedanje glasilo te organizacije, Narodni Vestnik, **brez da bi bilo treba plačati $1.**

Protest v št. 88 G. N., ne bazira na nobenih vtemeljitvah, in med vrstami se čita odkod izvira. Po mnenju tega protesta so prišli vsi listi izven Glas Naroda iz Sibirije. Edino to je slavni odbor pogodil, kajti Sibirija je slovanska, toraj so ti listi slovanskega pokoljenja. Roditelju Glas Naroda je pa tekla zibelj v tevtonskih gozdih, toraj je Glas Naroda v srcu neslovanski list — Slovenian in language only.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

A. B., kraj neimenovan. Pri testamentu je treba imeti dve zanesljivi polnoletni priči. Konzulat nima pri testamentih nič opraviti. Mi priporočamo vsakemu, da napravi testament, posebno če ima družino.

Cenjeni rojaki!

Obračam se do istih Slovencev, ki bi se hotli naseliti na posekano zemljišče ob železnici v Wisconsin. Moj namen je posvetiti se farmerstvu, in želim imeti za sosede take rojake in rojakinje, kateri so prepričani, da se doseže premoženje in blagostanje najložje z združenim delovanjem.

V naselbini bi bil vsak svoj samostojen gospodar, kupovali in prodajali bi pa skupno, in jaz bi žrtvoval vse, da bi se položil naselbini ekonomični temelj, ter da bi upeljali znanstveno živinorejo, svinjerejo in kurjerejo. Hočem biti odkritosrčen, zato povem vsakemu, da bi bil začetek težak. Kdor nima resne volje postati samostojen farmer, in kdor nima $1200. — naj se sploh ne zglasi; kdor pa ima to, je dobrodošel sosed. Za začetek treba je vsaj dvajset naseljencev. Zemlja stane aker $16. —, kompanija računi $10 do $15. za čistenje. Obrniti se je na

Wm. BRUNSHMID

4431 Rene Street, West Duluth, Minn.

6000 AKROV ZEMLJE

imam na prodaj v Clark county, v državi Wisconsin. Zemlja je rodovitna. Za natančna pojasnila obrnite se pismeno ali ustmeno na

ANTON SAMSA,
2008 Blue Island Avenue
Chicago, Ill.

Naznanilo in priporočilo.

Rojakom iz Chisholma in okolice naznanjam, da sem preselil svoj

GOSTILNO

v Klinc-evo hišo na
2nd AVENUE & LAKE STREET.

Priporočam se Slovencem in Hrvatom za mnogobrojen poset.

Pri meni se dobi vedno izvrstna kapljica za žejo in fine smodke. Svoji k svojim!

JOHN LAMUTH
SLOVENSKI GOSTILNIČAR.

POLITIČEN OGLAS
priobčen po naročilu Jas. W. Osborne.

Jas. W. Osborne

ELY, MINN.

kandidat Vermillion okraja za državnega poslanca 61. distrikta.

Primarne volitve dne 16. junija 1914.

Mr. Osborne živi v tem okraju nad 12 let in so mu potrebe tega okraja dobro znane. Če bode izvoljen, obljublja zastopati svoj okraj v naprednem smislu.

POLITIČEN OGLAS.
Priobčen po Frank L. Magie, kandidat za šerifa za St. Louis okraj.
Plačal $6.00

Frank L. Magie

kandidat za šerifa.

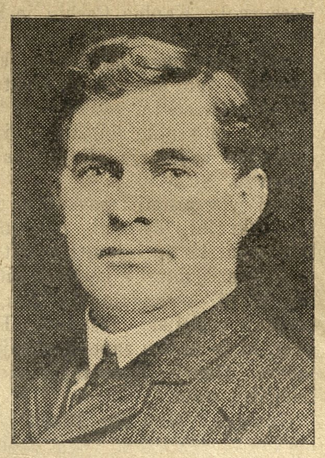

Volilcem St. Louis okraja!

Jaz sem kandidat za nominacijo šerifa za St. Louis county, Minnesota. Obračam se zategadel do vseh volilcev s prošnjo za naklonjenost. Ako bom imenovan obljubim, da bom s čisto, nepristransko, možato agitacijo skušal zmagati pri volitvi.

Predno sem prišel v St. Louis County delal sem na farmah in v premogovnikih v Kansas.

Ljudstvu St. Louis Countyja sem služil kot deputi šerif čez 20 let. Uslužbil me je šerif Paul Sharvey, dne 1. julija 1893. in služil sem kot depu šerif do 1. oktobra 1913, ko sem prostovoljno izstopil. Skozi vso dolgo dobo moje službe kot deputi šerif sem se vedno prizadeval, da sem bil uspešen, človekoljuben in naraven. Nikdar se nisem ustrašil storiti mojo dolžnost. To lahko dokažem s priporočili prejšnjih šerifov kakor tudi s priporočili sodnikov tega okraja in tudi ljudje, s katerim sem prišel v dotiko lahko pričajo o mojem vedenju.

Moja želja je, ker sem služil toliko časa kot pomožni šerif, da bi mi volilci poverili urad šerifa. Jaz sem uverjen, da imam posebne znanosti in zmožnosti za ta urad. Jaz vam jamčim, volilci, da sem zmožen voditi šerifov urad s kolikor mogoče nizkimi stroški, nepristranostjo in z uspehom.

Priporočam se vam, da me podpirate na volilni dan.

Frank L. Magie
kandidat za šerifa za St. Louis okraj.

POLITIČEN OGLAS
priobčen po naročilu Grand McMahan.

GRAND McMAHAN

je eden najstarejših meščanov mesta Ely, Minn., kandidira za mesto.

okrajnega komisarja
(COUNTY COMMISIONER)

Mr. McMahan uraduje v tem uradu že štiri leta, in pod njegovim nadzorstvom se je zgradilo več potov v našem okraju, kakor kedaj poprej, zatorej zasluži naklonjenost volilcev.

Priporoča se slovenskim volilcem da glasujejo pri primarnih volitdne 16. junija 1914 za njega.

Grand McMahan.

Farme! Farme!

Naselniška družba ILIRIJA

Od tri do pet milj od mesta Merril v Lincoln Co., ki šteje 15.000 prebivlacev in ima veliko industrijo, se razprostira rodovitni valovit svet ki je odločen za slovenske farme. Skozi ta svet vodi dve železniški progi in tri okrajne ceste in teče več potokov. Zraven teče reka "Wisconsin River". Ta zemlja se za sedaj še prodaja po 12 do 16 dolarjev aker, kakor je les na katerem delu. Plačilni pogoji so lahki. Kdor se zanima, naj piše po pojasnilo. Vsak dobi natančne podrobnosti, da je tako na jasnem, predno izda denar za dolgo vožnjo. Mi ne pošiljamo nobenih knjig ali podob. Pojasnila samo pismeno ali za bližnje ustmeno pri

ILIRIA COLONIZATION CO., SHEBOYGAN, WIS.

First National Bank,

EVELETH, MINN.

Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.

KAPITAL IN PREOSTANEK
$122.000.00

Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.

Parobrodni listi za vse črte.

Placamo obresti po 3 od sto.

W. J. RIETOW, predsednik. GEORGE HELLER, podpredsednik.
O. FOESTE, blagajnik. O. KAUFMANN, pomožni blagajnik.

Glavnica in rezervni sklad $365,000.00

GERMAN BANK

Najstarejša in največja banka v Sheboygan, Wis.

plačuje od hranilnih vlog **3%**

Pošilja denar v **STARO DOMOVINO**, prodaja **PAROBRODNE KARTE** za vse parobrodne črte. Izdeluje vsakovrstne menjice.

SPOMINJAJTE SE SLOVEN. ZAVETIŠČA V AMERIKI

M. J. MURPHY, predsednik. GEO. L. BROZICH, blagajnik

THE

FIRST STATE BANK

OF ELY

PRVA DRŽAVNA BANKA, ELY, MINN.

se vljudno priporoča za vse bančne posle, kakor tudi pošiljanje denarja na vse strani sveta ter čekovni promet. Hranilne vloge obrestuje po

3% od sto

od dneva vloge.

Naša banka je prva državna banka v mestu in je pod strogim drž. nadzorstvom; poleg tega imamo zvezo z občeznano **Union Investment Co.** iz Minneapolisa, Minn., pri kateri so interesirani glavni bankirji iz Chicage in New Yorka, zatorej so Vaše vloge pri nas

absolutno varne.

DENAR V STARO DOMOVINO pošiljamo vsak dan in naše cene so vedno nizke. Zastopamo tudi najboljše zavarovalne družbe proti ognju, istotako izvršujemo vsa **notarska dela.**

Pridite k nam zamenjati Vaše čeke ob plačilnih dnevih. — Z nami posluje pretežna večina domačih trgovcev, kateri so tudi delničarji.

Kadar greste nazaj v stari kraj zahtevajte "tiket" za

Baltimore and Ohio železnico

CHICAGO do NEW YORKA

Pišite: R. C. HAASE,
Northwestern Passenger Agent, ST. PAUL, MINN.
po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te železnice do parnika.

V založbi Narodnega Vestnika je dobiti

DELAVSKI ODŠKODNINSKI ZAKON

ZA DRŽAVO MINNESOTO

(Minnesota Workmen's Compensation Act)

Cena 30 Centov

Navodila kako postati državljan

Cena 15 Centov

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Umrli so v Ljubljani: Fran Mr- kleparski mojster, 38 let. — cene Božič, sin železniškega za- ča, 16 mesecev. — Alojzij Bar fer, rejenec, 15 dni. — Josip vser, bajtar, 34 let. — Anton šar posestnikov sin, mornari- eleve, 16 let. — Matevž Košir si hlapec, 47 let. — Josep Schu- sin železniškega delavca, 4 — Josip Počivalnik bančni dnik, 26 let. — Marija Noč, estnikova hči, 29 let. — Mari- Zavodnik, premogarjeva žena, let. — Julijana Rebozelj, služ- ja, 21.

Zblaznela je v Železnikih 32 let- vezilja Terezija Prezelj, katero pripeljali v blaznico na Stude- Nesrečnica je bila epileptična svojega 12. leta in je le-ta bo- ntako vplivala na njene živce.

Nemška nasilnost na železnici. železnicah se najbolje vidi, da naš boj za veljavo slovenskega ika ob enem velevažen socija- boj. Nikjer se tako jasno ne , da hočejo nemci pridobiti iz- mično veljavo nemškega jezika to, da bi vse službe dobili Nem- Slovenec naj zemljo orje in oj kida, ves boljši kruh naj ima Nemci. To smisel vseh nemških izadevanj in od tod ta strastni srditi boj ki ga vodi nemštvo per slovenske železničarje. Zdaj amo zopet v znanem umazanem škem listu ljute napade na venske železničarje in glasno čanje, da se mora brezobzirno ljaviti načelo: vsak železniški žbenec mora znati nemški v voru in v pisavi. Ti nemški u- niki so preleni, da bi se sloven- ga jezika naučili le za silo, a vadni uslužbenec naj bo nem- ga jezika v govoru in v pisavi ožen kakor kak profesor. Zve- ska vojska, ki jo vodi nemšštvo čelu mu nemško železniško u- ništvo, zoper slovensko stvar železnicah in nam jasno kaže, ko se narodni in teresi ujemajo krušnimi interesi.

Iz Adlešič. 28. marca. Sinoči ob 8. uri čutili so nekateri pri nas pet lahek potres, podoben gro- . — V Lipniku preko Kulpe na vaškem pa je bil menda še huj- potres kot v Metliki. Kakor se vori, so se majali oltarji in so žali iz cerkve ljudje, ki so čaka- na sv. spoved, in župnik iz spo- u ud ſ ɐʌɐʌ — Vɐɔɐʌ ɔ ſ ɐ ſ ɐ ɔ ɐ ɔ ɐ ɔ

"Narodni Vestnik"

National Herald.

Slovenic Semi-Weekly.

Owned and published by the

Slovenian Printing & Publishing Company

a corporation.

Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

National Herald

Issued every Monday and Thursday; subscription yearly $2.00

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest.

Rates on application

Entered as second-class matter May 11. 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879."

„NARODNI VESTNIK"

Izdaja

Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.

izhaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. stranech

Naročnina stane:

Za Ameriko in Canado za celo leto	$2.00
za pol leta	$1.00
Za Evropo za celo leto	$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Denarne pošiljatve in dopisi se naj pošiljajo na naslov:

"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street, Duluth, Minn.

Telephone, Melrose 1113.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

KONEC INDUSTRIJELNE BORBE NA MICHIGAN.

(Konec.)

Nobena kompanija ni odgovorila pisma; Quincy Mining kompanija ga pa sploh ni hotela sprejeti in je vrnila pismo ne da bi ga odprla. Od prvega dne stavke do zadnjega niso hoteli imeti menežerji rudniških kompanij nič opraviti z W. F. of M.

Dne 23. julija 1913 je izbruhnil štrajk, kateri je končal na podlagi referenduma dne 12. aprila 1914. Ta dolga indust. borba je trajala toraj enajst dni manj kot devet mesecev. Unijonaši so zahtevali osemurno delo, najnižjo plačo $3.— za podzemske delavce in zvišanje plače za 35 centov za delavce na površju, spremembe pri vrtalnih strojih in pripoznanje unije.

Prve čase stavke je vse delo počivalo in vse je priznalo, da so delavske zahteve opravičene in malenkostne. Po malo dneh pa so se pojavili kompanijski hlapci, ki so se skrivali ob času miru za delavsko prijateljsko krinko. Časniki bakrenega okrožja, med njimi tudi Glasnik, so kmalu pokazali, da so v službi kapitala. Krajevno, okrajno in državno uradništvo, cerkve, trgovci, vse je pristopilo tiranskim kompanijam na pomoč, in s pomočjo vseh michiganskih bajonetov in topov je ta združeni delavski nasprotnik v malo tednih pognal nazaj v sužnost neunijske delavce. Kompanije so poslale na vse kraje svoje mešetarje, da so lovili delavstvo med brezposelnimi velemest; in posrečilo se jim je polagoma dobiti veliko število razne sodrge, ki je bila večinoma le za število.

Okoli 1. decembra pokazala se je prva zmaga unijonašev. Kompanije so upeljale osemurno delo in naznanile delavcem, da bodo vsaki teden zaslišani oni delavci, kateri imajo kako pritožbo, in da se smejo pritožniki zglasiti svobodno brez bojazni, da bi vsled tega trpeli kako škodo. Priznala se je tudi minimalna plača $3.—, storila se je prememba pri svedrih, zboljšale so se delavske razmere, in kompanije so priznale vse delavske zahteve, izven organizacije W. F. of M.

Med to dolgotrajno industrijsko borbo so se pravi unijonaši držali čudežno in večina njih je stala v stavkarskih vrstah skoro devet mesecev, do referenduma. Njih tovariši so bili usmrčeni; drugi so bili tepeni; zopet drugi so bili aretirani, šli so skozi strašno nesrečo, ki je spravila v žalost vso republiko, ker je zgubilo na božični večer okoli 70 oseb življenje; videli so predsednika svoje unije napadenega, pretepenega in izgnanega iz kraja, kjer je imel kot ameriški podanik iste pravice kot McNaughton; živeli so z nizko podporo v vedni bojazni, da bodo vrženi izpod strehe sredi zime, in vendar so vstrajali, dokler se ni čul sklep referenduma, s katerim so oproščeni obljube, katero so storili med seboj, in katero so držali kot možje v prepričanju, da je vladala krivica v rudnikih, in da ima delavec jezik zato, da se oglasi, kadar je jarem pretežek. Na W. F. of M. se je sesipalo vso blato; dejstvo pa je, da se je zamoglo dokazati tej delavski organizaciji skrajno malo stvari, katere so ji sovražniki pripisovali na rovaš, kajti zakrivili so največ zla gunmeni, katere je importiral kompanijski sluga šerif Cruse. Ti gunmeni so zakrivili več zločinov, med temi tudi umor na Seberville, ki je razburil vso občinstvo. Vsled teh dogodkov je bila proglašena sodnijska prepoved (injunction) za paradiranje in piketovanje. Izdal jo je sodnik O. Brien, ki je bil vsekakor nepristranki sodnik. Pozneje jo je razveljavil, a višje sodišče jo je zopet postavilo v polnomoč.

Dne 6. decembra se je pripetil umor v Painsdale, in takoj potem se je organizirala zloglasna Citizens Alliance, katera je sestojala iz trgovcev, podjetnikov, duhovnov, časnikarjev skebov in sploh iz nasprotnikov organiziranega delavstva, ki so se združili z bakrenimi kompanijami pod pretvezo vzdrževati mir in red, dejansko je pa meščanstvo s svojo organizacijo napovedalo vojsko organizaciji W. F. of M., katero je hotela zagnati iz bakrenega okrožja z vporabo nasilja in tolovajstva. Pokazalo se je, da se z vstanovitvijo Citizens Alliance ni dosegel mir, ampak da so se razmere poostrile.

Kakih 14 dni po umoru na Painsdale, v kojem so bili tri angleški rudarji vstreljeni, je prišel nesrečni božični večer, ki je prinesel grozno katastrofo, v koji je bilo poteptanih v italjanski dvorani nad 70 oseb, največ otrok. W. F. of M. je napravila v dvorani božično drevo in je nameravala razdeliti med otroke stavkarjev razna božična darila. Pri tej priliki je nekdo zaklical "ogenj!", vse se je trlo proti stopnicam in v divji gnječi je žela kruta smrt neizprosno. Ta nesreča je sicer zadela stavkarje, ki so bili zbrani v dvorani; a ravno tako bi se lahko pripetila v katerikoli cerkvi med nestavkarji. Še danes se ne ve, kdo je zakričal prvi "ogenj" in povzročil strašno žaloigro; vendar so stavkarji sprva pripisovali ta čin na rovaš Citizens Alliance, in to je bil povod, da se ni hotela sprejeti nikaka podpora od organiziranih meščanov, ki so ponujali prizadetim financijelno tolažilo. V bornih stavkarskih stanovanjih je vladala lakota in nagota, vendar stavkarji so bili tako čudezno udani v njih načelo, da niso hoteli sprejeti nobenega denarja od organiziranih nasprotnikov, kateri jim niso pustili pravice stopiti v stanovsko organizacijo in se boriti s svojimi tovariši drugih krajev za boljše življenske razmere delavstva. Angelji so peli isti čas visoko v zraku "mir ljudem na zemlji", vendar ta glas ni dosegel gričev in dolin bakrenega okraja na Michiganu, katerega je pokrival oblak žalosne tragedije, pod katerim je tlel srd in želja po maščevanju.

In res, kmalu je izbruhnilo maščevanje, ki se je pokazalo v tolovajskem napadu in deportaciji Moyer-ja, predsednika delavske organizacije, kateri je imel vse ustavne pravice biti na bakrenem okrožju. Ta zločin pa niso povzročili na slabem ugledu stoječi inozemci, ampak izvršil se je pod vodstvom uglednih meščanov, ki so imeli za pomoč tudi dva deputi šerifa, katera sta dobivala plačo od okraja. Ti meščani bi morali dati stavkarjem najboljši vzgled, a dali so najslabšega.

Kako je delalo vse za poraz stavkarjev je pokazala tudi velika porota za Houghton County, katera je obdolžila 29 uradnikov in članov W. F. of M. zarote. Na poroti so sedeli člani Citizens Alliance, med njimi tudi McNaughton-ov šofer, in obsodba se je izrekla na pričevanje menežerjev rudnikov. Na drugi strani se pa ni izrekla nikaka obtožba zoper one lopove, ki so napadli v stanovanju Moyer-ja, ga pretepli, obstrelili in deportirali. Skrajna pristranost oblasti je torej očividna in pred skupno močjo nasprotnikov, katero so lastniki bakrenih rudnikov spravili v svoje roke s pomočjo dolarja, je moralo delavstvo odstopiti od pravice, da sme biti organizirano v W. F. of M., in končalo je očividno na podlagi splošnega glasovanja dne 12. aprila 1914 dolgotrajno industrijelno bitko.

Junaki delavstva se vračajo toraj na delo. To so možje, ki so vredni vse časti radi njih možatosti in radi zvestobe napram načelu naprednega delavstva. Narodni Vestnik vas spoštuje kot može, Narodni Vesnik ostane z vami, Narodni Vestnik upa, da bo vladala pravica v jamah do skrajne globočine, ki je 8400 čevljev pod zemljo, in da bo vladal — mir na bakrenem okrožju na Michiganu.

HIMNA NELEPIM ŽENSKAM.

Himno nelepim ženskam je zapel nedavno ugleden literat. Med drugim pravi tudi sledeče: "Nelepa ženska ima nekatere prednosti pred lepotico. Dasi je morda v srcu ošabna in domišljava, jo kaže njena zunanjost navadno skromno in ponižno. Da jo imajo ženske rade, se razume, saj jim ni nevarna, in se ni bati njene konkurence; dobra je za zabavo, ne pa za ljubimkanje. — In vendar se nelepa ženska navadno preje in bolje poroči kakor krasotica. Pepelka ima že davno svojega princa, njene šestre pa še hodijo od plesa do plesa, kjer imajo dovolj plesalcev, a nič snubačev. — Lepo dekle razvname možke, nelepo pa jih pridobiva. Skromno, nelepo dekle ne lovi moških, pred njo se čutijo varne; zato se jej brez strahu približajo. Mladi mož ljubi že vnaprej ono dekle, ki nima namena loviti ga. Zabava se rad ž njo in čestokrat je konec te zabave — zakon. Lepo dekle pa vzbuja možkim strah, zato so previdni in nezaupni napram njej. Krasotica je skoraj vedno koketna. Nad zakonom-lepotice preži vedno nevarnost; mož hodi poleg nje kakor policaj ali kakor jetnik. Tudi potrebuje lepa ženska veliko luksusa v obleki in nakitju. Postiti se mora, da se preveč ne zredi, zato ni zdrava; spati mora dolgo, ne sme se smejati, telovaditi mora, igrati tenis, vse samo zato, da ostane lepa. Za moža ji ne ostaja nič časa. Nelepa žena pa je poceni, je ideal dobre, požrtvovalne soproge in matere. Ona je zvesta in daje neizmerne, bogate darove, ki jih mož krasotice ne pozna. Žena, ki vnanje ni bila lepa, je imela dovolj časa, volje in vstrajnosti posvetiti več pozornosti svoji izobrazbi. Zato ima nelepa ženska poleg zakladov srca tudi bogate duševne zaklade. Skratka, nelepa ženska je boljša žena."

RUMUNIJA.

Petrograd gosti sina romunskega prestolonaslednika Karla. Ruski in romunski listi pišejo pri tej priložnosti o zbližanju obeh držav. Romunska, katere kralj je bil pred prvo balkansko vojno imenovan za ruskega maršala, je vstrajala na potu, ki si ga je tedaj začrtala ter s tem posvedočila, da je imelo rusko odlikovanje faktično tisti pomen, za kakršnega so ga smatrali v Rusiji in Romunski, ki ga je pa Avstro-Ogrska trdovratno zanikala.

Vsa dejstva kažejo, da bo prijateljstvo med Rusijo in Romunsko trajno. Dozdaj je Avstro-Ogrska znala med Romunci vzdrževati nezaupanje v namere Rusije, toda madžarskišovinizem je končno prepričal Romunce, da so Madžari njihovi najnevarnejši in najbrezobzirnejši sovražniki. Obenem so pa Romunci spoznali da jim Rusija morèle koristiti nikakor pa ne škodovati. Hohenzollernska kri, romunske dinastije nikakor ne nasprotuje temu razmerju; med Romunsko in Nemčijo so le dinastične nikakor pa ne politične zveze.

Splošno mnenje je, da je prišel princ Karel v Petrograd snubit. Če se pridruži političnemu prijateljstvu še svaštvo obeh dinastij, bo zveza obeh držav še bolj utrjena.

V istem času, ko se pripravlja v Petrogradu ta intimna zvza med Rusijo in Romunsko lični luči kažejo uspehe naše zunanje politike. Navzlic vsem oficijoznim in napol oficijoznim dementijem je nepobitno dejstvo, da je so se v Bukarešti odigrali prizori, ki v benga-Avstro-Ogrska izgubila Romunsko, svojo zadnjo prijateljico na Balkanu.

Te prizore ki so se odigrali 29. marca, opisuje oficijozni "Pester Lloyd' sledeče:

Od romunske kulturne lige sklicano ljudsko zborovanje, ki se je imelo baviti s položajem Romuncev v Bukovini in na Sedmograškem, se je včeraj popoldne vršilo pri veliki udeležbi bukareštanskega prebivalstva. Dvorana "Dacia', v kateri je prostora za okoli 2000 oseb, je bila prenapolnjena. Med celim zborovanjem je vladala razburjenost proti Avstro-Ogrski in napadali so na najbolj razžaljiv način Avstro-Ogrsko in Madžare. Vsi govorniki so govorili zelo ostro, in eden od njih bukareščanski univerzitetni profesor Antonescu, je označil madžarski narod kot narod norcev. Vsi govori so izzveneli v želji, Romunci naj se pripravljajo za veliki dan, ko bodo osvobojeni zatirani sedmograški in bukovinski romunski bratje.

Univerzitetni profesor Antonescu je pojasnil kulturni položaj sedmograških Romuncev in je ostro napadal idejo enotne nacijonalne ogrske države. Antonescu je končal z besedami: "Svarim svojo domovino, naj se sklepa zveze z velesilo, ki se nahaja na vulkanu."

Antonscujev govor je bil sprejet z viharnim odobravanjem. Nato sta govorila general Stojka in profesor Surtu, ki je rekel: "V Evropi so trije narodi, s katerimi se ne more napraviti konca: Poljaki, Bolgari in Madžari. Zgodovina Poljakov je znana. Z Bolgari je Romunska preteklo leto obračunala. Z Madžari bomo še le v bodočnosti obračunali. (Živahno pritrjevanje.) Grof Štefan Tisza je ponudil ogrskim Romuncem perfiden mir. Novi volilni red na Ogrskem podjarmuje Romunce. Madžari hočejo Karpate proti nam utrditi. Od govor na to je pripravljanje armade. Sicer se pa Karpati ne bodo mogli proti nam utrditi, kajti do tedaj bomo mi imeli vojake ne samo v Romunski, marveč tudi na Sedmograškem.

Zborovanje se je končalo z resolucijo v prospeh ogrskih in bukovinskih Romuncev. Zbrana množica je šla potem korporativno pred rusko poslaništvo, kjer so peli rusko himno. Hoteli so tudi pred avstro-ogrskim poslaništvom demonstrirati, toda policija je zaprla vse ceste, ki vodijo tja.

Seveda je spričo teh dogodkov v Bukarešti in potovanja princa Karla v Petrograd le slaba tolažba, če "Munchener Neueste Nachrichten" poročajo, da je romunski prestolonaslednik pri svojem zadnjem obisku v Berolinu opetovano izjavil ondotnim merodajnim krogom, da ostane Romunska navzlic lanskemu slabemu razpoloženju na strani trozveze, ker je to eksistenčni pogoj Romunske. Ravnotako bo ta dejstva kaj malo izpremenil dementi romunskega oficijoznega lista "L' Independance Roumaine", da se po omenjenem zborovanju ni klicalo pred kraljevsko palačo "Proč z Avstrijo!"

SKRB ZA OTROKE — V ALBANIJI.

Ni dolgo od tega, ko so v Avstriji izdali parolo "vse za otroka". Prirejali so cvetlične dneve in druge prireditve, da so nabirali prostovoljne doneske za revno mladino, ker vlada v tem oziru ni nikdar poznala in izpolnjevala svoje naloge. Kar je vlada v tem oziru storila, je bilo to, da je milostno dovolila take prostovoljne zbirke. V marsikateremu slučaju je pa delala celo težkoče, posebno če je šlo za slovensko mladino, ki vsled vladne krivde nima potrebnih šol, v katerih bi se mogla vzgojevati v materinskem jeziku. Nasprotno pa ima avstrijska vlada v inozemstvu odprte roke in kar siplje denar. To inozemstvo je popularna Albanija. Na sveti večer so povabili čez 3000 albanskih otrok na avstrijski konzulat v Skadru in vsak otrok je dobil novo obleko. Na novega leta dan pa je bilo taistih 3000 otrok povabljenih na italijanski konzulat, toda s stariši vred. In vsak otrok je zopet dobil novo obleko, starši pa po deset lir. Obleke je darovala italijanska kraljica, denar pa italijanski kralj. V Draču je Avstro Ogrska pred enim letom ustanovila krasno opravljeno in vzorno urejeno šolo, v kateri se albanska mladina zastonj podučuje, dobivajo zastonj vse učne pripomočke in razentega še vsak dan dobro in izdatno kosilo. Seveda ne more tega italijanska vlada mirno gledati in vsled tega je dala razbobnati po Draču, da dobiva v italijanski šoli vsak otrok razen tega, kar dobiva v avstrijski šoli, še deset centizimov na dan. Vsled tega je avstrijska šola seveda prav kmalu izgubila svojo popularnost in albanska uka in centizimov željna mladina se je preselila v italijansko šoli.

OBJAVA.

Rojakom naznanjam, da sem zopet začel razprodajati zemljo v slovenski farmerski naselbini v Wausaukee, Wis., kjer je kupilo zemljo že nad sto rojakov in se jih tudi že mnogo naselilo ter si postavilo svoja domovja.

V prvi vrsti povdarjam, da se prodaja ta zemlja izključno le Slovencem, da dobi tedaj vsak kupec rojaka za soseda. Jaz sam sem tukaj naseljen s svojo družino, tako da morem vsakteremu v vseh možnih ozirih pomagati in mu na roko iti. Svet, katerega prodajam, je v splošnem jako rodoviten, ter se pridela na njem vsakovrstne pridelke kot v starem kraju. Podnebje je ugodno, voda zdrava in dobra, ravno tako imamo tukaj vedno dober trg za vse pridelke, ki se prav lahko in dobro prodajo. Kraj, ki je jako prijazen in zdrav, nudi tudi vse ugodnosti, kot po večjih mestih. Tu imamo med drugim dobre šole, cerkve, mlekarno kmetijske družbe, banko, različne trgovine, dobra pota in jako ugodne železniške zveze z vsemi državami Unije itd.

Postrežba je poštena in solidna. Vsakdo, ki svet kupi, dobi čiste lastninske papirje brez vseh obveznosti, kakor Deed in Abstract, in to brez odlašanja ali kakih posebnih stroškov. Tu se ni bati, da bi bil kdo goljufan, ali da bi izgubil denar ali zemljo, ker garantira za to **Grimmer Land Co., ena največjih zemljiških družb,** ki lastuje na stotisoče akrov zemljišča. Da je vse to resnica, Vam lahko dokaže veliko število rojakov, ki so tukaj kupili zemljo, in številna zahvalna pisma, ki so v uradu vsakomur na razpolago.

Povsod tu naokoli je cena zemlji že poskočila, a jaz prodajam **rojakom** še po isti ceni kot lani, to je od $15.00 do $20.00 na aker. Tudi povrnem vožnjo vsakomur, ki kupi najmanj 40 akrov zemlje. Pogoji so jako lahki in ugodni. Za natančnejša pojasnila se obrnite pismeno ali osebno na

A. MANTEL, Wausaukee, Wis.

AUSTRO-AMERICANA PAROBRODNA DRUŽBA.

Direktna črta med New Yorkom in Avstro. Ogrsko.

Nizke cene. — Dobra postrežba Električna razsvitljava. — Dobr kuhinja. — Vino brezplačno.

Kabine III. razreda na parobrodih

KAISER FRANZ JOSEPH I.

in

MARTHA WASHINGTON.

Na ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družbini parobrodi na 2 vijaka:

KAISER FRANZ JOSEF I., MARTHA WASHINGTON, LAURA, ALICE, ARGENTINA, OCEANIA.

Novi parobrodi se grade.

Za vsa nadaljna pojasnil se obrni na glavni zastop:

PHELPS BROS. & CO., General Agents,

2 Washington St., New York, ali na njih pooblaščene zastopnike v Zedinjenih državah in Canadi.

PREMOG IN DRVA

dobite pri

NELSON & LINDGREN

Coal, Wood and Heavy Teaming

EVELETH, MINN.

Dober premog, poštena mera in vaga.

Prinas dobite tudi voznika.

John Skull

Edini slovensko-hrvatski saloon

MESSABA, -:- MINN.

PRVI SALOON OD DIPE.

Priporoča Slovencem in Hrvatom svoj dobro založeni saloon v mnogobrojen poset.

No, Nace, kje si pa bil?

I, pri Antonu Babiču.

Prav imaš; tudi jaz vedno tja zahajam, ker tam sem vedno najboljše postrežen s svežo pivo in unijskimi smodkami.

Za obilen poset se priporoča

Anton Babič

HOTEL VANDLING, PA.

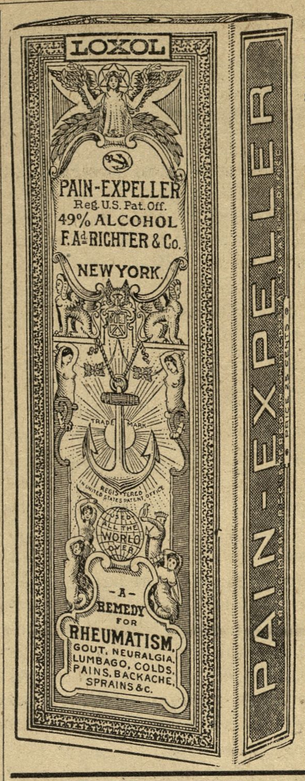

DR. RICHTER'S

Pain Expeller

Prežene bolečine revmatizma, kostnice, mišični revmatizem, nevgijo ali trganje po čeljustih. Olajša bolečine in trdosti v členih in mišicah. Izvrstno zdravilo, če se kak člen ne, za hromost ter odrgnenja. Hitro ozdravi prehlajenje, gripo, bolečine in nahod. Zabrani vnetje pljuč in ščanje v prsih.

Ozdravi glavobol in zobobol.

4—5 kapljic v kozarcu vode je izvrstno sredstvo za grgranje v slučaju vnetja grla.

Če se užije (4 kaplje v kozarcu vode) je izvrstno zoper krč v želodcu, neprebavljisti.

Pristni expeller pride v zavoju, kakor ga kaže slika.

PAZITE NA NIČVREDNE PONAREDBE.

25 in 50 centov steklenica v lekarnah.

F. Ad. Richter & Co.

74-80 WASHINGTON STREET NEW YORK.

FIRST NATIONAL BANK

Chisholm - - Minn.

Kapital $25.000. Preostanek $29.318.

Osebna odgovornost $5,000.000.

Obrestuje denar po 3%

Prodaja parobrodne liste in posilja denar na vse strani.

Posebno pozornost dajemo Slovencem.

Pridite in se prepricajte!

$25.00 NAPLAČILA $10.00 MESEČNO.

Lote v Gary, Minn.

kjer gradi UNITED STATES STEEL korporacija jeklarno za **$25,000,000,** in cementno tovarno za **$2,000,000,** so danes najboljša prilika az investiranje denarja.

Obrnite se pismeno ali ustmeno na

Steel Plant Investment Co.

c-o Central State Bank

PISARNA NA BANKI NA GARY. DULUTH. MINN.

Naročajte se na največji slov. polutednik "Narodni Vestnik"

NAZNANILO

vsem Slovencem po Minnesoti, da sem glavni prodajalec zemljišč, lotov, pri Steel Plant, Gary in New Duluth, ter glavni zastopnik štirih največjih **Insurance Company.** Zavarujem hiše in pohištvo za slučaj ognja. Preskrbujem prepise zemljišč, izvršujem dolžna pisma in pooblastila za Ameriko in Evropo, sploh vsa notarska opravila.

Max Volčanšek

Telephone 104

509 Grant Ave. Eveleth, Minn.

Prvi in centralni oddelek Gary-ja

sta kraj jeklarne v Minnesoti, sta edina kraja, ki se držita in ki sta ustvornice **MINNESOTA STEEL KOMPANIJE,** ki stane $25,000,000. V tem okraju bo in je že vstanovilo tisoče jeklarskih delavcev svojo domačijo. Izvrstne prilike za vsakovrstno trgovino.

Stanovanjske lote merijo 30 in 33x100 čevljev in stanejo od $50.00 naprej, in sicer $25.00 do $100.00 naplačnine, ostanek v mesečnih obrokih po $10.00 do $15.00. — Trgovske lote od $700.00 naprej, četrtina naplačnine, ostanek $25.00 na mesec. Cene so take, da sedaj lahko še vsak kupi.

Prebivalstvo šteje že danes 2000, konec tega leta štelo bo 7500. — Vse moderna izboljšanja, tako da lahko sami izračunnite, kaj bo to pomenilo, kolikor se tiče zvišanja cene; zato kupite sedaj.

Za popolne podatke pišite ali se pa zglasite na

Gary Land Company

202 Palladio Building Duluth, Minn.

610-611 Alworth Bldg. DULUTH, MINN.

Ali ste se že poslužili prilike, katero Vam nudi LAKE VERMILLION SUMMER HOME CO. na zemljišču, znano pod imenom VERMILLION GROVE, okoli petnajst milj od mesta TOWER na jezeru VERMILLION. Ta naselbina ima veliko bodočnost. — Pišite po podrobnosti, predno se cene zvišajo. — Poslali Vam bomo popis in zemljevid te nove naselbine.

LAKE VERMILLION SUMMER HOME COMPANY

610-611 Alworth Building, -:- Duluth, Minn.

Za naše gospodinje.

KUHINJA.

(Dalje.)

551. Divji prešič (mrjasec).

Dobro opečen lep kos divjega prešiča skuhaj v treh delih slane vode in v enem delu vinskega kisa. K kuhanemu mesu daj sledeče omako: Na četrt litra črešenjevega soka pol litra vina; ko so dovolj vrli pol litra vina in par zajemalk jih primešaj dve zajemalki juhe, v kateri se je kuhalo meso divjega prešiča, prevri ga in ko se pretlači skozi cednik in primešaj še kos sladkorja, sesekljanih limonovih olupkov in malo cimeta in z sokom zalij rumeno prežganje, nato pa od surovega masla, žlice moke in par žlic drobtin; prekuhaj omako še malo in jo daj v skodelji k zrezanemu mesu.

552. Marinirano meso divjega prešiča.

Položi očejena prsca ali pleče (no kožo odrgni z nožem) divjega prešiča v kako posodo na narezano čebulo, peteršelj, zeleno, celer, brinjeve jagode in deni vrhu mesa tudi vse te korenine in dodaj. Poškropi ga še z vinom, kisom in vodo ter ga pusti na mrzlem kraju 24 ur. Potem duši meso s koreninami vred, na katerih bilo, slaninskih rezinah; prilij tudi pol litra vina in par zajemalk vode. Da bo meso dovolj mehko, moraš dušiti 3—4 ure. Potem vzmi iz koze, odlij mast in napravi na njej rjavo prežganje, kojemu pa zalij z vinom in juho, vri to še malo in precedi potem to na praženje. Omaki prideni malo limonovega soka in limonih olupkov ter oblij znjo na rezano meso. Okrog pa naredi emokov ali rahlih kolačkov.

553. Hrbet divjega prešiča s skorjo.

Pravi tako, kakor jelenov hrbet s cesarsko skorjo (gl. št 544.)

554. Meso divjega prešiča v kvaši.

Pripravi kvašo kakor za zajca in deni vanjo meso divjega prešiča. Ko ga vzameš iz kvaše, ga na ter ga duši potem na slaninskih rezinah 3—4 ure. Pri tem ga zalivaj s kvašo, juho, vinom in posled s kislo smetano. Omaka bo lepo rjava; ako je prebleda ali v ponev malo surovega masla in ko se razbeli, vrzi nanj pol žlice sladkorja. Kadar postane rjav, ga zalij s par žlicami kvaše in juhe ter prideni to omaki. Mezreži ter ga oblij z omako. Zraven daj krompirjevih klobasic, emokov ali makaron.

555. Glava divjega prešiča.

Odsekaj od prešičeve glave spodnji del, t. j. čeljusti in jezik; rilec naži, odstrani vso rjavo kožo ter vo dobro izperi. Potem jo deni v lonec ter zalij z vinom, kisom in vodo, vsakega vzemi jednaki del; prideni še čebule, malo česnja, peteršilja, zelene, 2 lovorjeva lističa, limonovih olupkov, nejevih jagod in soli. Ko je glava dovolj kuhana, jo deni na pogovat krožnik, obloži jo z zelenim peteršiljem in z limonovimi olupki ter daj posebej v skodelici omako od kutin ali brusnice in omako šipečjih jagod (hečeve). Tudi lahko napraviš brinjevo omako (gl. št. 546.) in obliješ glavo kuhano glavo.

556. Veverica.

Oderi veverico kakor zajca, odstrani vse koščice, operi jo dobro, zreži jo na več kosov ter jo napravi v obari. Duši jo na drobno zrezani čebuli in na slaninskih rezinah, osoli jo in posipaj malo s poprom. Ko se meso zarumeni, ga vzemi iz koze ter napravi na ostalem masti iz žlice moke in žlice kruhovih drobtin rjavo prežganje. To prežganje zalij z juho, deni vanje ter meso in prideni še kozarec vina, malo v čisto cunjico zavitega majarona in limonovih olupkov. Meso kuhaj še tako dolgo, da je mehko.

Ako hočeš, deneš lahko tudi veverico v kvašo ter jo potem pripraviš kakor zajca.

557. Vidra (Fischotter) v kvaši.

Oderi vidro ter deni lepše kosе v kvašo. Črez 2 dni jo vzemi zopet iz kvaše, nasoli jo in jo peci na slaninskih rezinah; polivaj jo s sardelnim maslom, kvašo in naposled s kislo smetano.

558. Vidra v obari.

Duši na kosce zrezano in osoljeno vidro na maslu, na čebuli, peteršilju, korenju, zeleni, celem poprtu in majaronu. Ko se zarumeni, jo vzemi iz koze, odlij mast v kako ponev, naredi v njej prežganje; zelenjavo in korenine pa zalij z grahovo ali ribjo juho, prekuhaj jih nekoliko potem pa precedi to juho v prežganje. Deni zopet meso vanje in prilij tudi kozarec vina. K obari daj stlačenega krompirja ali krubovih emokov.

559. Bober v kvaši.

Deni odrtega bobra za par dni v kvašo, potem ga malo nasoli, prekrni ga z rezanci od sardel in ga polivaj pri pečenju s kvašo, smetano in limonovim sokom. Naposled prideni omaki tudi malo kapar.

560. Dušeno bobrovo meso.

Zreži bobrovo meso na kosce ter ga duši na surovem maslu, na čebuli, peteršilju, zeleni, korenju, materini dušici, celem popru in limonovih olupkih. Potem vzemi iz koze meso, zalij korenine z juho, na odliti masti pa napravi prežganje, katero zalij z juho od korenin in z vinom. Deni meso zopet v omako ter ga še enkrat prevri; potem ga daj na mizo.

DIVJA PERUTNINA.

561. Pečene prepelice.

Oskubi jih takoj še sveže; odstrani drob, izkroži oči ter nasoli prepelice. Potem jih peci na slaninskih rezinah v kozi ali pa na ražnju (natakni jih kar na tanke palčke) ter jih polivaj z mastjo. Peči jih moraš nepokrite na hudem ognju. Ko se povsod lepo zarumene, jih zreži in jih polij malo z mastjo, katera je ostala v kozi. — Ali pa vlij na mast 3 žlice juhe, 2 žlici kisle smetane, prevri to omako in oblij ž njo prepelice, katere potresi prej s kruhovimi drobtinami in z žlico drobno sesekljanega peteršilja. K prepelicam daj ocvrtih žemeljnih rezin, dušenega s parmazanskim sirom potresenega riža ali makaron.

(Dalje prihodnjič.)

PORABA MLEKA.

Mleko služi v gospodinjstvu v vsestransko porabo. Lahko se isto uživa takoj še gorko po molži, če je krava v resnici zdrava, ali kuhano. Bolj priporočljivo seveda je piti kuhano, ker se ni bati bolezni, ki se po mleku lahko prenesejo na človeka. Tudi mleko zdrave krave ni vedno užitno in okusno. Po telenju ima mleko čisto drugačen okus, vonj, barvo in redilno vrednost, kakor navadno. Tako mleko ni zdravo za hrano ljudi, ker je po naravi namenjeno le mladiču, kateremu služi kot zdravilo. Odtegniti teletu prvo mleko, mlezvo imenovano, ni priporočljivo. Mlezva vpliva na teleta odvajalno in ga očisti od smoli podobnega blata po črevih. Danes že skoro vsakdo ve, da se teletu ne sme odtegniti prvega mleka. Dobijo se še osebe, ki mislijo, da bi zamoglo tako čudno mleko škodovati teletu. V tem oziru bodimo brez skrbi.

Mlezva ima rumeno barvo, slan in grenak okus, je vlačljiva ter se pri kuhanju takoj zgosti. Prve ure po teletenju vsebuje mleko komaj 75 do 80% vode (navadno mleko 87%), veliko beljakovine in manj mlečnega sladkorja, mlezva ima tudi neprijeten okus, vsled tega naj se ako teletu preostaja, pokrmi starejšim prašičem; mladim pujskom bi mlezva lahko občutno škodovala.

Mlezva je neporabna v gospodinjstvu za ljudi, tudi kuhane se ne sme rabiti, ker lahko povzroči bolezni na prebavnih organih. Dajati kuhano mlezvo otrokom, je nedopustno. Za sirenje je mlezva popolnoma nesposobna še manj pa za mlekarno ali sirarno. Najmanj en teden po teletenju ni dovoljeno dajati mleko ne v mlekarno, ne odjemalcem. Osem do deset dni naj se mleko porabi za prešiče. Po preteku tega časa pa se mleko brez skrbi lahko zopet porablja v gospodinjstvu.

Ob času pojatve krav, mleko istotako ni sposobno za na trg ali mlekarno, ker je grenko in vodeno. Tega v mnogih krajih ne vedo in vseeno prinašajo mleko odjemalcem. Tako mleko je otrokom škodljivo in se rado kisa.

Slednjič bodi še omenjeno, da je mleko posameznih krav ob času molže proti koncu brejosti lahko grenko škodljivo.

Kislo mleko je v poletnem času jako okrepčujoča in okusna jed ter gasi žejo. Le škoda, da isto ni vedno tako okusno kot bi moralo biti. Krivdo nosi gospodinja, ki ne zna kisati mleka. V zaduhlih prostorih je izključeno mleko skisati tako, da bi imelo dober okus.

V hladni kleti, kamor prihaja dosti svežega zraka, se mleko najbolje skisa. Mleko je treba naliti v snažne, steklene ali pločevinaste latvice; glinaste niso priporočljive za kisanje mleka, ker je nemogoče iste popolnoma osnažiti. Prijeten okus napravijo skisanemu mleku mlečno kisle glivice, ki potrebujejo za uspešen razvoj mnogo svežega zraka. Ako istega ni, se mleko v poletnem času sicer skisa, a nima prijetnega okusa. Mleko, kisano v zaprtih, zaduhlih omarah, kjer ni zraka, je grenko in včasih celo neužitno. Mlečno kisle glivice, ki dajo skisanemu mleku prijeten aromatičen okus, razvijati se morejo le tam, kjer se nahaja dosti svežega zraka. Pri pokvarjenem kislem mleku stopi na površje zelena siratka in večkrat tudi plesen. Tako skisano mleko ni za uživanje in ga je porabiti kvečjemu za starejše prašiče.

Pravilno skisano mleko pospešuje prebavljenje in daje človeku tek do jedi, nasprotno povzroča pokvarjeno skisano mleko bolezni na prebavilih in jemlje človeku tek. Zato se tudi mnogi branijo uživati kislo mleko.

Gospodinje, poskrbite za zdravo kislo mleko v gorkih poletnih dneh. Pomnite sledeče:

Vzemi mleko za kisanje le od zanesljivo zdrave krave. Pri molži in po molži skrbi za največjo snago. Mleko odstrani takoj po molži iz hleva ter ga precedi skozi gosto sito. V veliki vročini mleko ohladi v vodi. Nalivaj mleko v snažne latvice, a ne do vrha. Izberi hladen prostor za kisanje. Zamreži okna z gosto mrežo, da ti muhe in drug mrčes ne ponesnaži mleka. Ta kratka navodila zadostujejo za pravilno kisanje mleka. Želeti bi le bilo, da bi se skisano mleko uživalo še v veliko večji meri, kot se sedaj. Tako se bo tudi mogoče uspešneje bojevati zoper alkohol. Žejo si mora človek pogasiti na kak način, ako ni mleka ali sadja, se pije pivo, vino ali celo žganje. Kislo mleko pa ne pogasi samo žeje, ampak je tudi zdravo, redilno in po ceni. Zlasti je priporočati uživanje kislega mleka v onih krajih, kjer manjka sveže, zdrave vode.

Posneto mleko služi za pitanje prašičev. S posnemalniki posneto mleko ima bolj modro barvo in ne izgleda tako okusno, kakor polno mleko. Preveč navajeni smo na okus polnega mleka, zato se posneto mleko obsoja za ničvredno. Vendar ima posneto mleko še mnogo redilnih snovi in je velike vrednosti. Danes znamo posneto mleko že porabiti; s pridom ga pokrmimo prašičem in teletom. Tudi v gospodinjstvu se prav lahko porabi; na njem se vmeša kruh, ali testo za potice, štruklje, buhtelne itd., kuha mlečna kaša, močnik, zdrob, riž in drugo. Porabi se za izdelovanje različnih sirov ki se izdelavajo na zelo lahek način in dobro prodajo.

Mleku se s posnemanjem odvzame tolšča, vse druge snovi mu ostanejo neizpremenjene.

Ako primerjamo sestavo posnetega mleka s polnim, najdemo samo manj tolšče v njem, druge sestavine ostanejo skoraj enake. Iz tega pač sledi, da posneto mleko ni tako malovredno, kakor se podcenuje in bode treba gledati, da se razširi raba posnetega mleka kolikor mogoče, posebno sedaj ob času draginje.

ROPARSKA TOLPA "BELEGA VOLKA" POPOLNOMA POBITA.

Peking, Kitajsko, 16 apr. — Regularne čete so popolnoma potolkle "Belega Volka" in njegove brigantske pristaše. Več sto tolovajev je bilo ubitih. Čete so zajele roparske tolpe v Li Čuan Hsien, severozapadno od Sian Fu, ter jih po hudem boju popolnoma porazile. Ostanek roparske tolpe je pobegnil proti severozapadu.

Roparska tolpa "Belega Volka" je strahovito gospodarila po nekaterih krajih Kitajske, morila in požigala. Med njo in regularnimi četami je opetovano prišlo do bojev.

Peking, 17. aprila. — Pri včerajšnji bitki pri Li Cuan Hsien je zgubil tolovajski glavar "Beli Volk" 2000 roparjev. Vladne čete so razbile tolovajsko tolpo potem ko so tolovaji zavzeli in oplenili mesto San Juan Hsien.

OGROMNA SKLADIŠČA CINKOVE RUDE ODKRITA

Malone, N. Y. 16. aprila — V St. Lawrence county, med Gouverner in Edwards so odkrili velikanska skladišča cinkove rude. Preiskeva je podala, da vsebuje ruda od 50 do 95 odstotkov čiste kovine. Najbrže zgradijo tam že to poletje velike naprave za pridobivanje rude.

AMERIKANKA V RIMU POD TEŽKO OBSODBO.

Rim, Italija, 16. aprila. — Včeraj se je tukaj začela kazenska obravnava proti Amerikanki Lulu Davis, od večkratnega milijonarja in bivšega poslanca Vittoria Meschini ločena žena. Naval k obravnavi je bil velikanski, posebno s strani "odličnih" slojev. Ali njihova radovednost se ni mogla napasti, ker je doseglo državno pravdništvo izključitev javnosti. Amerikanka je obtožena, da je imela kaznjivo ljubezensko razmerje z nekim laškim grofom, ki služi pri vojni mornarici kot častnik.

Obravnava se ni zaključila, ampak se je mogla preložiti, ker zagotavlja zagovorništvo, da Amerikanka sploh ni mogla izvršiti zločina zakanolomstva, ker sploh ni poročena. Soprog obtoženke namreč toži na razveljavljenje zakona, in ako sodišče ugodi tej tožbi, bo obtoženka oproščena.

BANČNI ROPARJI PRIJETI. ODNESLI SO LEPO SVOTO.

Seattle, Wash., 16. aprila. — Danes so tukaj prijeli pet Rusov, katere je spoznal ravnatelj tukajšnje National Detective Agency" kot one roparje, ki so vdrli dne 28. marca v banko v Elma ter pobegnili z $4200.

LADJA V NEVARNOSTI. REŠITEV OTEŽKOČENA.

Kennebunkport, Mo., 16. aprila. — Danes so zapazili iz Ray Porpoise neko neznano veliko ladjo ki se nahaja v nevarnosti. Vsled hude megle ni mogoče dognati nič natančnejšega. Ladjo išče carinski parnik "Woodbiay".

ENAJST JIH UMRE RADI POŽARA.

New York, 17. aprila — Enajst oseb je zgorelo in umrlo za poškodbami, zadobljene v požaru petnadstropne hiše v New Yorku. Štiri osebe so teško ranjene.

Trupla so bila tako ožgana, da jih ni bilo mogoče spoznati.

Goreti je začelo v kopici smeti v podpritličju trgovine, in ogenj se je tako hitro širil, da so bile v par minutah stopnice v plamenu in stanovalcem ni bilo mogoče rešiti se. Gasilci so rešili osebe, ki so stanovale v prednjh sobah, oni pa, ki so stanovali v notranjih sobah, so bili vjeti, in so zgoreli.

Ogenj je bil pogašen v teku ene ure, vzlic te kratke dobe požara je bilo mrtvih enajst oseb.

DVE MATERI ZAHTEVATA UGRALJENEGA OTROKA.

Opelousas, La. 17. aprila. — Velika množica žensk je čakala danes pred vratmi St. Landry sodišča, kjer se ima vršiti kazenska obravnava proti W. C. Waltersu, ki je osumljen, da je ugrabil in odpeljal 5 let starega Robert Dunbarja. Za fantička se sedaj poganjata dve materi, od katerih vsaka trdi, da je otrok njen.

Walters je bil aretovan pred mesci v Mississippi, kamor je prišel z ugrabljenim otrokom. Zakonska Dunbar iz Opelousas sta spoznala dečka kot svojega, in ki jima je bil ugrabljen leta 1912. Pozneje se je pa oglasila tudi neka Julia Anderson iz North Calorina in tudi ta trdi, da je ugrabljen deček njen sin.

Da se dožene resnica, je poklicala država iz New Orleansa izvedenca za znani Bertillon sistem, ki bo pomagal pri identifikaciji. Umljivo je, da vlada med prebivalstvom za te obravnave veliko zanimanje. Naval k razpravam je velikanski. Posebno ženske prihajajo v velikem številu.

MOŽ OSUMLJEN UMORA SVOJE LASTNE ŽENE.

Erie, Pa. 16. aprila. — V Maccabee dvorani je bila tukaj ustreljena Mrs. Nora McBain. Policija je aretovala moža umorjene nekega Samuel Stantona. Kakor pravi, so bili vsi trije na neki zabavi v omenjeni dvorani. Radi neke ženske se je vnel prepir z navedenim tragičnim izidom.

AVTOMOBILNA VOŽNJA Z NEPRIČAKOVANIM IZIDOM.

St. Louis. Mo., 16. aprila. — Danes zgodaj zjutraj se je odpravilo devet oseb z avtomobilom na zabavne vožnje, ki se je pa končala dokaj nepričakovano — vsaj za osem izletnikov. Deveti je namreč na prostem nenadoma potegnil samokres ter zahteval od ostalih denar in dragocenosti. Od šoferja in nekega drugega izletnika je izsilil njuni zlati uri, tretji žaljuje za demantno naprsno iglo, četrti mu je dal 20 centov. Ostali štirje so poskrili svoje vrednosti v črevlje, in ko ni dobil ropar pri njih ničesar, jih je pomilovalno pogledal ter izginil brez sledi.

Elco Theatre

ELY, MINN.

VAM VEDNO NUDI NAJBOLJŠE PREMIKAJOČE SLIKE, PETJE IN DRAMATIČNE PREDSTAVE. ZATO STE VLJUDNO VABLJENI, DA NAS OBIŠČETE.

aše predstave so dobro izbrane za mlade in stare.

VSTOPNINA VEDNO SAMO 10c.

Predstave se začno vsak večer ob 8. in 9. uri. — Za sobote in nedelje imamo posebne programe, katerih ne smete zamuditi, da neboste obžalovali.

J.A. GRAVES, lastnik

Probate Court Notices.

Order Limiting time to File Claims and for Hearing Thereon.

State of Minnesota, County of St. Louis, ss.

IN PROBATE COURT.

IN THE MATTER of the Estate of Math. Agnich, Decedent.

Letters of administration this daj having been granted to Steven Agnich.

IT IS ORDERED, That the time within which all creditors of the above named decedent may present claims against his estate in this court, be, and the same hereby is, limited to six and that Tuesday, the 13th day of Oct. 1914, at ten o'clock A. M., in tre Probate Court Rooms at the Court House at Duluth in said County, be, and the same hereby is, fixed and appointed as the time and place for hearing upon the examination, adjustment and allowance of such claims as shal be presented within the time aforesaid.

Let notice hereof be given by the publication of this order in the Narodni Vestnik, as provided by law.

Dated, Duluth, Minn., April 11th, 1914.

S. W. GILPIN,
Judge of Probate.

SEAL, Probate Court,
St. Louis Co., Minn.
4, 20, 27, 5, 4.

NAROČAJTE SE NA NAJVEČJI SLOVENSKI DVOTEDNIK V ZEDINJENIH DRŽAVAH

DRUŠTVENI OGLASNIK.

SLOVENSKO MLADENIŠKO DRUŠTVO "SLOVENEC"

ŠT. 114, J. S. K. J., NA ELY, MINN.

Društvo zboruje **vsako tretjo nedeljo v mesecu ob pol 2. uri popoldne v Gleasonovi dvorani.**

Pristopnina znaša **$4.00.**

DRUŠTVENI ODBOR:

MARCO BLUTH, Jr., predsednik.
JOHN B. SMREKAR, tajnik.
JOSEPH S. KOCHEVAR, blagajnik.
JACOB PRESIREN, zastopnik.

Ker je društvo vstanovljeno izključno le za mladeniče, zato se vabijo vsi oni mladeniči, ki še niso pri nikakem društvu, da vstopijo v našo sredino ter se poleg tega, da bodo zavarovani za slučaj bolezni in smrti, tudi lahko izobrazijo v marsičem, kajti naše društvo deluje nato, da se člani kolikor mogoče tudi izobražujejo.

Društvo sv. Frančiška št. 1027, Katoliških Borštnarjev (Catholic Order of Foresters) v Ely Minn.—Vsakateri, ki mu razmere dopuščajo, da zamore poleg slovenskih Jednot vzdrževati še eno Jednoto, bi moral postati član našega društva, kjer bi se marsikaj lepega naučil. — Borštnarska društva imajo lep obrednik, po katerem vodijo svoje seje in iz katerega se lahko vsak nauči lepe dostojnosti pri društvenih sejah. — Društvo sv. Frančiška obreduje popolnoma v slovenskem jeziku tako, da je vsakemu rojaku umljivo. — Pri nas se lahko zaavruje za bolniško podporo po $20.00 na mesec in za posmrtnino $500,00, $1000,00 ali $2000,00 — Seje se vrše vsako četrto nedeljo v mesecu v Gleason dvorani, ob 8. uri zvečer. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na: **Chas. Merhar,** C. R., **John Somrak,** V. C. R., **John Matkovich,** R. S., **Jacob Butala,** F. S., **Frank Veranth,** T. K., **Joseph Kovach,** S. C.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 1, J. S. K. J., na Ely, Minn., je najstarejše slovensko podporno društvo Jugoslovanske Katoliške Jednote na Ely, Minn. — Redne seje društva se vršijo vsako nedeljo po 20. v mesecu v Jos. Skala-tovi dvorani, ob 2. uri popoldne. — Društvo vljudno vabi za pristop vse Slovane. Zavarujejo se lahko za smrtnino od $500.00 do $1000.00 za bolniško podporo do $420.00, za izgubo roke ali noge $400.00, za izgubo obeh rok ali nog, ali ene roke in ene noge $800.00, za izgubo enega očesa $200.00 in obeh očes pa $800.00. Ravno tako se plača popolna podpora $800.00 za popolno onemoglost vsled kakoršnekoli ponesrečbe. — Društvo sprejema moške in ženske v oba oddelka smrtnine. — Rojaki, boljšega društva si ne morete misliti, ki bi vam plačalo toliko podpor; društvo je združeno z J. S. K. Jednoto, ki posluje po popolnoma varnem sistemu, tako, da se za vaše podpore lahko popolnoma zanesete. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na sledeče odbornike: **Joseph Spreitzer,** Box 974, predsednik; **J. M. Delach,** Box 617 tajnik; **Stefan Banovtz,** st., Box 1033, blagajnik in zastopnik.

Društvo sv. Petra Zveze, v Eveleth, Minn. — To društvo spada pod Slovensko-Hrvatsko Zvezo v Calumet, Mich. — Redne seje društva se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu v Elks Hall, ob 2. uri popoldne. Društvo vabi za pristop vse Slovence in Hrvate. — Slovensko-Hrvatska Zveza zavaruje vsakega člana za svoto $800.00 smrtnine, ter plačuje: za izgubo ene roke za pestjo $300.00, za izgubo ene noge pod členkom $300.00, za eno oko $150, za izgubo polovico stopala na eni nogi 150.00, za izgubo treh prstov do tretjega členka na eni roki $1500.00, za izgubo palca $100.00; za vsaki drugi izgubljeni prst $50.00; za izgubo prsta do stopala na nogi $20.00; član ali članica, ki se mora podvreči operaciji za kilo dobi $50.00 podpore; za poškodbe udov, dobi v slučaju operacije vsaki nekoliko podpore. Žene, ki spadajo k društvu, dobe pri porodu $100.00 podpore; slednje predložiti morajo zdravniško spričevalo; za izgubo obeh rok $800.00; za izgubo obeh nog $800; za izgubo obeh očes $800.00. — Na novo pristopivši člani ne dobe za prve tri mesece v slučaju notranje bolezni nič podpore, a če se ponesrečijo na katerikoli način pri delu, dobe pa podporo od prvega dne ponesrečbe. Društvo plačuje $20.00 bolniške podpore na mesec; po preteku šest mesecev prevzame Zveza bolnega uda za izplačilo podpore za dobo enega leta po $20 na mesec. Podpora se izplačuje vsako četrto nedeljo v mesecu v Elks Hall. Rojaki! Pristopajte pridno k temu društvu, k Slovensko-Hrvatski Zvezi, vajti sigurni ste, da vam bo društvo, kakor tudi Zveza, natanko izplačala podporo ob času bolezni, v slučaju smrti pa smrtnino vašim dedičem. — Ako se hoče kedo kaj natančneje posvetovati, obrne naj se do odbornikov, ki so: **John Agnich,** predsednik; **Anton Omrsu,** st., podpredsednik; **Frank Lenich,** I. tajnik; **John Fugina,** II. tajnik; **Frank Bozich,** blagajnik. Bolniški obiskovalci: za mesto: **John Shutte;** za Adams Location **Frank Prebek;** za Spruce Location: **John Lukanc;** za Fayal Location: **Frank Jarc.**

Društvo sv. Janeza Krstnika št. 112, J. S. K. J., v Kittzwille, (Hibbing), Minn., vabi rojake Slovence za obilen pristop. Redne mesečne seje se vrše vsako prvo nedeljo po dvajsetem v mesecu in sicer v prostorih M. Chernugelna, Kittzville, Minn., ob 2. uri popoldne. Pri svoji seji je sklenilo društvo, da plačuje članom, opravičenim do podpore, 80c na dan, ali $24.00 na mesec. — Odborniki: **Frank Gornik,** predsednik; **Andro Diviak,** podpredsednik; **Martin Chernugel,** Box 509, I. tajnik; **Mich. Skrbenc,** II. tajnik; **Marko Majerle,** blagajnik; **Andro Ozanič,** zastopnik. Gospodarski odbor: John Vidergar, načelnik; Frank Kozlič in John Mohor. Bolniški odbor: — Dane Smolčič, redar.

ZNAK DOBRE OBLEKE

The Columbia Clothing Co

DVE VELIKI TRGOVINI

DULUTH SUPERIOR

Cena za vse enaka. — Obleka za možke in fante; najboljše blago po primernih in poštenih cenah.

POGLEJ! POGLEJ! POGLEJ!

Cenjenim rojakom Slovenecem in Hrvatom naznanjam, da imam v zalogi veliko kalifornijskega vina. Staro belo po 75c črno 70c, novo belo po 65c črno 60c galon s posodo in vožnino (freight) vred po Rangu. Manj kot 28 galonov se ne more naročiti.

Se toplo priporočam za obila naročila

Anton Fox, bx 887
Virginia, Minn.

Mali oglasnik.

CONRAD & HARD POGREBNIKA IN KONCESIONIRANA MAZILCA. Waukegan, Ill. Tel. št. 95. Priporočamo se Slovencem in Hrvatom. Vozovi za pogrebe in svatbe vedno na razpolago. Zaloga vsakovrstnih krst. Pokličete nas lahko podnevu ali ponoči.

BURKE & WRIGHT, (THE RED FRONT), 115 So. Genesse St., Waukegan, Ill. Tel. št. 732. Slovencem in Hrvatom v Waukegan in okolici priporočamo našo dobro znano trgovino z železnino, britvami, noži in barvami. Izvršujemo tudi kleparska dela. Cene zmerne.

J. A. PETROSHIUS pogrebnik, 12 10th St. No. Chicago Ill. Tel. št. 965. Priporoča se Slovencem in Hrvatom, kadar potrebujejo vozove za svatbe ali pogrebe, katere ima vedno na razpolago po cenejši ceni kod drugje. Velika izber krst po nizki ceni. Pogrebe prevzema po dogovoru.

JOSIAH COLLINS pogrebnik in zalagatelj okvirjev za slike, SO. RANGE, MICH. Tel. št. 766 J. Priporoča se Slovencem in Hrvatom, kadar potrebujejo pogrebnika, ali če potrebujejo okvir in stekle za sliko. Postrežba točna in zadovoljiva. Cene nižje kod drugod.

ADRESAR SLOVENSKIH TRGOVIN.

MINNESOTA

HELO PRIJATELJ! Kadar si žejen, ali če te tare maček, oglasi se v gostilni "Pri mačku" (Anchor Bar) na 311—3. Ave. Hibbing, Minn. John Povsha, lastnik.

MATH. VIDAS slovenska trgovina. Cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice priporočam svojo lepo urejeno in bogato založeno GROCERIJSKO TRGOVINO. V zalogi imam občeznana "Cremo" moko; dalje prodajem krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo. Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. Za mnogobrojen obisk in naklonjenost se vljudno priporoča **Math. Vidas, slovenski trgovec, Biwabik, Minn.**

JOHN TERAN KROJAČ Ely Minn. se priporočam vsem Slovencem in Slovanom za izdelovanje možkih oblek in površnikov. Čistim in popravljam tudi možke in ženske obleke. Vse po zelo nizkih cenah. Za delo jamčim vsakemu, da bode zadovoljen.

JOSIP INTIHAR, slovenski zidar, se priporoča c. rojakom v Eveleth in okolici za razna stavbna dela, bodisi pri novih gradbah ali popravah. Dela izvršujem solidno ter po nizkih cenah. **JOSIP INTIHAR, 206 Monroe St., Eveleth, Minn.**

JOHN BARTOL, Chisholm, Minn., GROCERIJSKA PRODAJALNA. Najstarejši slovenski trgovec v Minnesoti. Prihranim vam denar na vseh potrebščinah. Prepričajte se!

JOSIP SELIŠKAR ELY, MINN., Box 62, se priporoča rojakom za obilen obisk GOSTILNE, kjer ima vedno na razpolago dobro pijačo, istotako tudi lepa prenočišča. — Priporoča se tudi rojakom za vsakovrstna stavbinska dela, katera izvršuje ceno in dobro.

MIKE DANCULOVICH gostilničar, 529 W. Michigan St., Duluth, Minn., priporoča Slovencem in Hrvatom svojo dobroznano in z najboljšimi pijačami in smodkami založeno gostilno, katero vodi pod imenom

SLAVENSKI SALOON

v obilni poset. Rojaki dobe lahko tudi gorka jedila, kar je velike vrednosti posebno za potnike, ki potujejo skozi Duluth. Držimo se gesla: **Svoji k svojim!**

JOŽEF SEKULA, trgovec z obleko Aurora, Minn., naznanja cenjenemu občinstvu, da je znižal cene na zimskem blagu. Ima v zalogi tudi drugovrstno blago. Prepričajte se o blagu in cenah predno kupite drugje.

HARMONIKE — Delam in popravljam vsakojake harmonike in se priporočam rojakom za naročila. — **Andrej Gale, Box 19, New Duluth, Minn.**

LJUBO BOGICEVICH, 704 Palladio Building, Duluth, Minn., priporoča se Slovencem in Hrvatom za izvrševanje pooblastil, kupnih pogodb, vojaških prošenj itd. **Posreduje pri družbah v slusaju poškodb.**

IGNAC HOČEVAR 312 Jackson St., Aurora, Minn., se priporoča Slovencem in Hrvatom v mnogobrojen poset gostilne, kjer toči vedno sveže pivo, ter prodaja dobra vine in likerje. Posebno se pa priporoča potujočim skozi Auroro, da ga posetijo, ter bodo dobro postreženi.

MARKO MAROLT, gostilničar, Kittzville, Minn., se priporoča rojakom Slovencem in bratom Hrvatom v mnogobrojen obisk gostilne, v kateri je vedno dobiti sveže pivo, dobro vino in razne likerje. Vsak Slovan dobrodošel.

MICHIGAN

PETER MADRONICH SLOVENSKO-HRVATSKI POGREBNIK, 416—6th St., Calumet, Mich. Se priporoča cenj. rojakom. Tel.: Res. 313; Livery 185.

MAT. D. LIKOVICH JAVNI NOTAR, South Range, Mich., se priporoča Slovencem in Hrvatom za izvrševanje raznih zadev, spadajočih v notarsko stroko.

JOHN BARICH, SOUTH RANGE, Mich. Največja trgovina v Gornjem Michiganu z DOMAČIM VINOM in TROPINOVCEM. Prodaja vozne listke za vse prekomorske črte ter pošilja **denar v staro domovino po dnevnem kurzu.**

WISCONSIN.

ANTON SUŠA, 931-933, Sheboygan Wis. — Edina slovenska mesnica in gostilna. Priporoča se v obilen poset slovenskemu in hrvatskemu občinstvu. Cene zmerne. — Prepričajte se.

Dopisi.

Yale, Kans.

Cenjeno uredništvo N. V.

Malokedaj se čita iz naše okolice v slovenskih listih, zato sem si vzel čas, da napišem par vrstic.

Delamo le bolj po malem, le 4 do 5 dni na teden, zato ni nikomur svetovati, da bi hodil sedaj sem za delom.

Lansko leto je bila tukaj po državi Kansas silna suša, in smo morali vodo kupovati. Nekateri so dali za vodo $40. do $60., in na poljih je vse zgorelo radi hude vročine in pomanjkanja dežja.. Letos je vse drugo; cel teden že lije dež in tako smo zopet na slabem položaju mi farmerji in delavci. Duhovni nam hočejo vsled teh izvanrednih naravnih delovanj na tveziti, da je to zato, ker smo socijalisti. Mi zavedni in napredni delavci jih obžalujemo, da razširjajo še danes med svet tako grdo vražjevero in dolžijo neskončno usmiljenje in dobrotljivostča M usmiljenega in dobrotljivega Boga, da bi on tako krut, da bi nas pozmske črviče bičal z vsem neusmiljenjem najkrvoločnejšega tirana. Mi smo verni ljudje, a takah izmišljotin starega veka ne veruemo več, in gospodje škodijo le samem sebi in smešio le samega sebe, če kaj tako temnega in staroveškega razširjajo. Časi za to so minuli; mi potrebuemo zdravega resničnega poduka, s takimi nevtemeljenimi strašili, se ne bo doseglo nič, kakor se ni doseglo nič, kakor se ni doseglo nič s procesijami zoper kužne bolezni, katere je zatrla izobrazba in zdravniško znanstvo.

(V št. 30 N. V. smo poročali, da smo prekinili začasno s priobčevanjem "contra .protestov" glede glasila S. K. P. D. sv. Barbare, zato izpuščamo .protest, kar naj blagovoli cenjeni dopisnik oprostiti. Narodni Vestnik.)

Leta 1912 se je Glas Naroda zagnal z vso zlobnostjo v S. N. P. Jednoto. Mislil jo je v žlici vode potopiti, a grda nakana zoper napredno jednoto se je povsem izjalovila, in danes šteje mogočna S. N. P. J. več članstva kakor katerikoli, ki e bila pod okriljem slovenskega dnevnika v Ameriki. Glas Naroda je bil glasilo J. S. K. Jednote in S. K. P. D. sv. Barbare od rojstva teh organizacij, vendar ima mlada S. N. P. J., koje glasilo ni bil Glas Naroda nikdar, danes skoro toliko članov, kot jih imaste obe te starejši organizaciji skupaj. Brate in sestre naše podporne organizacije, vlavnega sklepa konvencije in našega naprednega glasila Narodni Vestnik

Društvo "Bratstvo Naprej", št. 9, S. N. P. Jednote, bo obhajalo desetletnico obstanka dne 26. tm. Ta dan se bo vršil javni shod, na katerem bo govoril sodrug Jože Zavrtnik iz Chicage, znani napredni rojak in urednik Glasila S. N. P. Jednote. Začetek shoda bo ob 11 uri dopoldne, po shodu se pa začne veselica. K tej svečanosti vabimo vsa društva tukajšne okolice, naj spadajo k katerikoli jednoti ali zvezi, vse socijalistične klube, in sploh vse ostale rojake in rojakinje, stare in mlade, velike in majhne. Stopimo ta dan v javnost vsi in pokažimo našo reprezentacijo. Slavnost se bo vršila v John Dolarjevi dvorani in upam, da jo bo zavedno in napredno kansaško Slovenstvo napolnilo do zadnjega kotička. Za dober prigrizek in izvrstno godbo bo skrbel odbor.

Pozdravim vse čitatelje in čitateljice, tebi napredni list pa mnogo naročnikov.

J. Homec.

Buhl, Minn.

Uvrstite te vrste v naš cenjeni list Narodni Vestnik. Iz naselbine Buhl se malkedaj kaj sliši v slovenski javnosti.

Z delom je šlo bolj počasi čez zimo, a sedaj se obrača na bolje. Začeli so poleg drugih del delati tudi na cestah. Dela se osem ur na dan in plače je $2.50. Tudi pri zgradbi vodovoda, katerega nameravajo letos napeljati iz daljave 3 milje, bo letos dovolj posla. Vode je začelo zmanjkovati v mestnem vodnjaku odkar so pričeli kopati nove rove, in tudi naše mestece potrebuje vedno več vode, ker je vedno več prebivalstva. Lansko leto se je zgradilo tukaj več hiš, med temi je več rojakov zgradilo svoje domove, in tako se tudi letos obeta, da bode več hiš zgrajenih.

Naznaniti moram tudi, da se je tudi pri nas zglasila neizprosna smrt, ki je pobrala starišem Panjan pet let starega sinčka Viljema, katerega je zadušila pljučnica po devetdnevnem bolehanju. Nismo pa še spravili tega mladeniča iz mrtvaškega odra, se je že zopet raznesla pretresljiva novica, da je zadušilo rojaka Blaž Kajfeža v Whiteside rudniku. On je bil zaposlen v tem rudniku kake štiri leta. Delal je vedno za pumpmana. Zjutraj je šel na delo kot po navadi in je bil pri pumpi, se je vtrgala plast in je zasula njega. Počila je parna cev, in revež si ni mogel pomagati in je zadušil tako rekoč v kropu. Nesrečni rojak zapušča žalujočo ženo, očeta, šest bratov in dve sestri. K zadnjemu počitku ga je spremilo društvo Woodmen, katero mu je položilo na krsto krasen venec iz svežih cvetlic. Vdeležilo se je tudi pogreba kakor tudi mnogo drugih občanov. Ranjki počiva na Buhl-škem pokopališču. Cerkvene obrede je opravil rojak župnik Šifrer iz Chisholma in je imel govor. Blagi spomin nesrečnemu rojaku, vsem ostalim pa odkritosrčno sožalje.

Ignac Hegler.

San Francisco, Cal.

Babilonci so hoteli v svojem ponosu in domišljavosti sezidati stolp do neba, a ko so bili že z zgradbo stolpa, ki bi jih naj ovekovečeval že v oblakih, zmešal se jim je jezik, da niso eden druzega razumeli, in zategadel so se razšli na vse kraje tedanje zemlje. Tako nekako nam pove sv. pismo stare zaveze. Ako opazujemo položaj in razmere slovenskega narodiča v domovini in tukaj v Ameriki, moramo uvideti, da smo Slovenci prilično v štadiju svetopisemskih Babiloncev, ne sicer v govorici, pač pa v dejanjih. Vsak predlog vsaka dobra misel in ideja naleti na neznansko kunštne rojake, kateri kljubujejo vsaki stvari, pa če je še tako dobra za splošnost. Po navadi naleti pri nas Slovencih vsaka stvar, ki bi bila dobra za splošnost, na odpor posebno v taboru sloveskih "kučegazdov,' kojim je trebuh narodnost in dolar Bog. Večina teh mecenov stremi za moženjem vže tako izčrpanega narodiča, večina teh kvazi-rodoljubov se ne strinja z nobeno obstoječo stvarjo, katera zadostuje za obče potrebe, ampak ti psevdo-narodnjaki hočejo vedno vladati zato, da žanjejo. Če se ustanovi tam zveza ali jednota, že se pojavijo špekulanti in "bahabirti," ki so iz osebnih koristi nasprotni ideji in delujejo na vse kriplje, da vstanovi v njih "biznes-sedežu" nova organizacija, da pridejo tako do mošnje, katero, kolikor se tiče splošnega gospodarskega, socijalnega in narodnega uprašanja, navadno zlorabljajo kot je zlorabljal zaupano skupno mošnjo Judež Iškarjot. Citiral bi lahko imena, da bi podprl to obdolžitev, a za danes naj jih zamolčim. Tako smo prišli le radi lopovske sebičnosti nekaterih janičarjev do toliko nepotrebnih društvic, jednotic in zvezic, ki črpajo neprenehoma itak prazne mošnje slovenskega delavca, da smo se zmešali kakor Babilonci temne dobe v jeziku, in ne vemo kaj je končni cilj vseh teh mnogih pritlikavih organizacij, katerih je toliko, da bo treba besednjaka, če bo hotel normalni zemljan vedeti njih imena in pomen, katerega tolmačijo ta smešna, frazarska in čudno doneča krstna imena in nebrojni priimki.

Pričelo se je debatirati o tem, da bi se združili. Lepa ideja; a nje vresničenje je tako daleč kot vresničenje skupne kooperativne ali zadružne farmerske naselbine, kot slovenski denarni zavod, kot slovensko zavetišče in kot slovenska zadružna ali vzajemna zavarovalnica zoper škodo po ognju, katera misel je bila sprožena ne dolgo tega v Narodnem Vestniku, v listu, ki je prinesel že marsikak zdrav in za splošnost koristen poduk in predlog. Kakor zavpijejo kokoši, če pride med nje kaj novega, tako pozdravimo Slovenci nove ideje, nove predloge, a čez malo časa smo zopet mirni, vse spi. Mi živimo v narodnih razmerah, da jih more biti vesel edino vrag. Narodni Vestnik se je na primer napadlo glede glasila S. K. P. D. sv. Barbare brez povoda, brez vzroka, le iz osebne mržnje nekaj slovenskih mračnjaških cokel, katerim se je pridružilo še par nemislečih zavornic in "žlajfov," katerih ne manjka na našem narodnem vozu. Naše misli niso odločne in stanovitne, naša beseda ni možata, mi smo nestanovitni kot spomladansko vreme mi se spreminjamo kot severna zimska ptica, ki je sedaj siva, sedaj pegasta, sedaj bela. Odločnosti, možatosti in sodelovanja je pri nas Slovencih bore malo, zato pa tudi delamo le za druge, ki so odločni, možati in sodelujemo v prospeh skupnosti in s tem tudi posameznosti. Večina naših voditeljev, bodi si verskih ali narodnih, vodi naš narodni čolnič tako, da je za nje prav; narod ki obstoji večinoma iz priprostega delavstva, je le sredstvo s katerim doseči njih blagor; izobrazba, napredek in blagostanje naroda, to je postranska stvar teh skrajno čudnih naprednjakov v verskem in narodnem taboru.

Jaz bi predlagal Slovencem in Slovenkam, da se ne pustite vedno vleči za nos, ampak stopite skupaj združite bratske zavarovalne organizacije kot bratje, otresite se nepotrebnih stroškov, potem pa mislite na svojo lastno gospodarsko neodvisnost, ker jednote in zveze vas ne bodo preživljale ko boste oslabeli, niti vas ne bodo poznale, če ne boste mogli plačevati mesečnin.

Martin Povec.

Calumet, Mich.

Slavno uredništvo Narodni Vestnik:

Zopet si vzamem nekaj časa, da vam poročam v izidu tukajšne stavke. Pregovor pravi — vsake stvari je enkrat konec — tako je tudi konec našega dolgega štrajka na bakrenem okrožju na Michigan. Štrajk, kolikor se tiče pripoznanja unije, je zgubljen; dobili smo osemurno delo, minimalno plačo $3. na dan, in tudi razmere pri delu so sedaj boljše kakor so bile pred štrajkom.

Borba organiziranih delavcev z multimiljonerji je trajala osem mesecev in ednajst dni; a s pomočjo deputi šerifa in generala Glasnika, našega jubilanta Luka Klopčiča, na čelu 570 slovenskih stavkolomcev, so nas družbe porazile in ne sprejmejo v delo onih, ki bi ostali člani kake strokovne delavske organizacije. Toraj — živijo Luka k desetletnici tvojega smešnega slavlja. Pri glasilu skebov ti pripisujejo zaslugo, da si sezidal cerkev.

Dejstvo pa je, da se je zgradila za pet in sedemdeset tisoč dolarjev predraga cerkvena palača, ki se dviga ošabno sredi bornih majnarskih koč, ki stojijo večinoma na kompanijski zemlji, predno je Luka sem prišel. V vsakem kamenu in vsaki keli ometa v cerkvi za slovenske siromake, ki je stala eden sto tisoč dolarjev, so krvavi žulji istega slovenskega trpina, ki je delal globoko pod zemljo po enajst do trinajst ur na dan za nizko plačo; a ošabni mladenič, ki gospodari danes s tem posestvom, in kateri ne ve kako se služi vsakdanji kruh, pa neče danes krstiti nedolžnih otrok, ki so sad trpinov, kateri so si tudi trgali kruh od ust, da sta se postavila veličastna cerkev in farovž, ki sta danes zlata jama prevzetnega mladeniča Luke Klopčiča. Res lepo in strogo izvršuje ta slovenski duhovnik zapoved Največjega Učenika, ki je djal — pojte in pomagajte ubogim, on pa tlači priprosto delavstvo in stori za dolar vse kar mu velevajo multimiljonarji. Žalostno je, da je ravno med našim narodom še toliko ljudi, ki so slepi četudi imajo oči, ki so gluhi, četudi imajo ušesa, ki ne znajo soditi krivice od pravice, četudi imajo možgane, ki ne znajo ali se ne upajo pritožiti glede jarma, ki jih preveč žuli. Žalostna resnica je, da opravlja večina tistih rojakov, katerim je spodletelo v starokrajskih gimnazijah in so prišli čez lužo na ameriška semenišča, grdo službo žandarjev, vohunov, tajnih policajev in deputi šerifov, mesto, da bi razširjali zlati uk: ne stori drugemu, kar sam sebi ne želiš. Še žalostnejše pa je da je delavec še danes v tem stoletju znanstva tako nezaveden in bedast, da podpira in preživlja take sovražnike, ki lenarijo kot troti v panju. Luka Klopčič, ti si prvak teh izdajic; zatoraj živijo tebi in tvojim posvetnim sodrugom, ki so se združili v zloglasni Citizens Allance, da so pomagali bostonskim plutokratom, da smo mi zgubili skoro devetmesečni boj v škodo nam in skebom in v škodo vsemu delaskemu sloju. Žalostna resnica je tudi, da je bilo med Slovenci največ skebov, še žalostnejše in naravnost sramota pa je, da je šlo nekaj teh Judežev in Efijaltov dne 10. tm. prositi njih carja, da naj ne vzame nobenega unijskega moža nazaj v delo. A Bog ni uslišal to pot svojih pohlevnih ovčic, ampak Mc Naughton jim je v obraz povedal, da so stavkarji najboljši rudarji brez katerih neče in ne more poslovati. Če je skebom všeč ali ne, unijonaši delajo in so ponosni na vse, kar so pridobili s tolikimi žrtvami, a pridobili bi vse, če bi vladale boljše delavske razmere po republiki in bi ne bilo toliko skebov, ki so se rekrutirali, poleg iz tukajšnjih Slovencev, največ iz narodov, ki so na najnižji stopinji izobrazbe. Štrajk je stal mnogo. Mi tukajšni unijonaši smo žrtvovali vse vi zavedni delavci in delavski prijatelji križem Amerike ste pa tudi mnogo pripomogli, da smo zamogli vstrajati, ter da smo priborili vsaj te postajanke, katere so danes na Michigan v delavskih rokah — $3. plače za osemurno delo in boljše delavske razmere. Hvala vam iskrena, rojaki in rojakinje, za vso bratsko pomoč, katero ste prispevali vašim bratom, ki so bili v ognju s kapitalom za pravice nas in za pravice vsega delavskega razreda. Mi sicer nismo dosegli vse, a dosegli smo mnogo. Štrajk na Michigan je zgodovinski dogodek, ki bo zapisan v knjigi delavstva z zlatimi črkami. V tej borbi je zgubilo mnogo ljudi življenje in te žrtve bodo delavstvu v spominu na veke in v spodbujo, da se bo družilo v organizacije in izobraževalo potom naprednih listov, da nastopimo enkrat rama ob rami in si osvojimo, kar nam gre kot zemljanom.

Delavec.

RAZNOTEROSTI.

Albanska himna. Za sprejem kneza Viljema Wieda v Draču so naročili mestno godbo iz italijanskega mesta Bari. Njen kapelnik Vondella je vporabil to priliko, da izpolni občutno vrzel v himnah evropskih narodov, ter je zložil "albansko himno". Skozi tri dni, ko je bila italijanska godba v Draču, so igrali to himno po dvajsetkrat, tridesetkrat na dan. Sinovi albanskih gor so začudeni poslušali, čemu jim ti tujci vedno in vedno igrajo eno in isto pesmico, to da vse to jim nič ne pomaga. Imajo "svojo" himno in morajo se na njo navaditi. Zložena je v tempu koračnice in je precej temperamentna.

Predebel obtoženec. Iz Berlina poročajo: Pred sodiščem v Meiningu se je dogodil slučaj, ki ga pač ne pozna zgodovina. Obtožen je bil trgovc z živino David, ki je tako debel, da ne more iti iz svojega stanovanja. Sodna obravnava se je vsled tega vršila v njegovem stanovanju.

Zakoni diplomatov. Nemški konzularni tajnik v Tangerju dr. Oton pl. Wesendonck je moral izstopiti iz službe, ker se je poročil s hčerjo portugalskega poslanika konteso Marijo Jose da Silva Ferrao de Carvalho Martens. V Nemčiji je Bismarck uveljavil princip, da se diplomat ne sme poročiti z inozemko. Če jo pa poroči, mora izstopiti iz službe. Toda izjeme so povsod. Bivši kancelar knez Bülow je imel namreč za ženo Italijanko. Ta zakon je baje tudi vplival na zavezniško razmerje Nemčije in Italije.

Doživljaj državnega pravdnika. Tudi državni pravdnik je takorekoč človek. In če odloži togo, se mu prav lahko zgodi, da ga zmotijo zapeljive ženske oči. Pred par dnevi so poročali nekateri pariški listi, da je neki državni pravdnik v stanovanju znane plesalke zblaznel. Obžalovali so siromaka, čeprav je splošno prevladalo mnenje, da državni pravdnik, ki naj bi bil drugim državljanom vzgled sme s slovitimi plesalkami občevati le uradno, nikakor pa ne med polnočjo in ranim jutrom. Zdaj pa so dognali, da imenovani državni pravdnik ni zblaznel, marveč da so ga le smatrali za blaznega, ker se je tako obnašal, kakor bi se sicer ne obnašal niti najmlajši praktikant. Državni pravdnik, maskiran kot Turk, je obiskal maškarado, kjer je srečal neko ljubeznjivo damo. Dama ga je vzela s seboj v Montmartre ter mu sramežljivo priznala, da ima državni pravdnik veliko srečo, občevati s plesalko Regino Badet, ki se je prva drznila občinstvu pokazati svoje telo — nepokrito. Dama je povabila državnega pravdnika, naj jo obišče v njenem stanovanju. In državni pravdnik je z veseljem sprejel ponudbo. Prej mu je pa dama dala še ključ od hišnih duri. Pol ure nato je prišel državni pravdnik s fesom na glavi v hišo, v kateri naj bi stanovala plesalka. Ker pa ni vedel, v katerem nadstropju stanuje plesalka, je pozvonil pri vsaki stranki. Seveda je zbudil vse stanovalce, ki so radovedni in prestrašeni prihiteli na hodnik. Lahko si mislimo, kako so sprejeli državnega pravdnika. Ko so mu zbili z glave fes, so ga prijeli, ker so bili prepričani, da je zblaznel. Policija ga je odpeljala. Še le na policiji si je državni pravdnik mogel priboriti potrebno avtoriteto. Vendar pa je dobil malo grajo. Vprašanje je, jeli se bo državni pravdnik obtožil zaradi motenja nočnega miru?

Grozen dvoboj. Grozen dvoboj se je vršil v Madridu med dvema mladeničema. Oba, Antonio Neretto in Ludvigo Maretotell sta bila zaljubljena v isto deklico. Prišlo je do dvoboja, ki se je končal zelo tragično. Najprvo sta se streljala, ne da bi se težko ranila. Nato sta nadaljevala boj z noži. Ko so končno orožniki vlomili vrata, so našli oba dvobojevalca grozno razmesarjena. Oba sta kmalu nato umrla.

Kulturna Albanija. Albanski dopisnik nekega rumunskega lista je poslal nedavno neko poročilo, v katerem se nazadnje opravičuje, da je pisano s svinčnikom, ker v hotelu v Draču, v katerem biva in plačuje 24 mark na teden, ni mogoče dobiti tinte. Gostilničar ga je pač zagotavljal, da je imel pred časom steklenico tinte, ki se je pa posušila, a v celem Draču ni bilo mogoče dobiti druge. V Albaniji se pač več piše s krvjo kot pa s tinto.

COPENHAGEN DUHAN ZA NOSLANJE

MI JAMČIMO

dan je COPENHAGEN SNUFF bil vedno in je tudi sedaj vedno popolnoma pristen. Mi ga hočemo prodajati povsod. Če ga vaš trgovec nima, ga vam mi pošljemo po pošti po navadni ceni 5 centov za škatlo, dokler ga ne dobite pri vašem trgovcu. Sprejemamo tudi poštne znamke.

Copenhagen Snuff za čikanje je najboljši tobak na svetu za čikati.

WEYMAN-BRUTON CO.

50 Union Square New York

NARODNI VETSNIK ZA VAS, VI ZA NJEGA.

Mestna hranilnica ljubljanska

V LJUBLJANI, PREŠIRNOVA ULICA ŠTEV. 3 — KRANJSKO

NAJVEČJA IN NAJVARNEJŠA SLOVENSKA HRANILNICA.

Prometa koncem leta 1912 700.5 milijonov kron. — Stanje hranilnih vlog 43.5 milijonov kron. — zervni zaklad hranilnice 1.330.000 kron.

obrestuje po 4½% brez odbitka.

Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna očina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada kranjska.

Denar pošiljajte po pošti, ali kaki zanesljivi banki. Pri banki zahtevajte odločno, da se Vam pošlje le na "Mestno hranilnico ljubljansko" v Ljubljani in ne v kako drugo manjvarno "šparkasso" Nam takoj pišite, po kateri banki dobimo za Vas denar. Svoj naslov pišite razločno in natančno.

Izključena je vsaka špekulacijain izguba vloženega denarja.

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y.

Pošilja DENARJE v staro domovino potom c. kr. poštne hranilnice na Dunaju; hitro in ceno.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Prodaja PAROBRODNE LISTKE za vse prekmorske parobrodne družbe po izvirnih cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Dalje.)

...a, na mehkih blazinah ... lase razpletene ... roke na obraz, vsa ...ča se v joku, ki je rezal Arnavta v možgane s svojimi tihimi, neiz...o turobnimi sunki ... Ob vznožju čepi črnolasa Gruzinka, ona, ...ima Halil že dolgo in jo pahne zdaj pa zdaj v siromaštvo, na sre...este ... ako je ne utopi v Bosporu ... In poleg nesrečne novinke ...Angležinja, lady Helena; kleči boža jo in jo tolaži v nerazumlji...mu jeziku, ki ga je slišal Ali Kemal med možmi, ki prihajajo v nje ...domovino z Dunaja ter hujskajo in razdelujejo puške in denar...

"Mylady!" je siknil Arnavt skozi omrežje.

Lady Helena se je ozrla in stopila k oknu brez obotavljenja; no...znak ni dal sklepati, da je presenečena.

"Še bliže!" je šepnil Ali Kemal." Tako... Zdaj poslušajte, my...— in če ne razumete česa kar govorim slabo vaš frankovski jezik, ...ajte me, — zakaj važno je, kar vam imam povedati ... Vedite, da ...ša rešitev v moji roki; jaz edini vas morem spraviti iz te hiše — ...boste ubogali mojo voljo do pičice ... Mylady, vedite, da se vas ...bej ne upa dotekniti; izkoristite to! Branite pred njim tujko ...dospela nocoj; ne pustite je od sebe, in če bi zahteval to Halil — postavite se pred njo; na vas ne sme položiti prsta. Jutri zve...pridem po vas — tako sem naročil Halilu; vi pa vedite, da mora...tej priliki zvijačno rešiti mlado tujko ... Nesrečnica je v tej hiši ...z nočem, da ostane tu; rešeni bosta obedve, ako me vi ubogate... ...e torej jutri približa ura, oblecite tujko v tisto svojo obleko, ki ...alilu najbolj znana; dobro bo, če ji ogrnete glavo — toliko, da ne ...mogoče spoznati prevare na prvi mah... Vse ostalo prepustim ...bistroumnosti; vi samo glejte, da pojde tujka s tistimi. ki pride...vas. Ne bojte se Halila; on ve, da ugonobi samega sebe, ako se ...uje nad vami... Ako storite po moji volji, mylady, vam prise...pri allahu, da ste preložili svoj odhod iz te hiše najdalje za par ...ko ne potem — vas podarim Halilu, da stori z vami, kar mu dra...li pa — če se mi zazdi — svojim skipetarskim vojnikom, da se raz...e z vami in vas vržejo nato s kamnom okrog vratu v morje, tam ...je najgloblje med Stambulom in Skutarijem!"

To rekši, je splezal Ali Kemal nazaj, ne da bi čakal odgovora. Ve...je, da mu ni treba dvomiti o sklepu, ki ga stori lady Helena po ...ovih besedah.

In ker ni čakal odgovora, tudi ni mogel videti, da je vstopil kma...to Halil bej z živinsko blestečimi se očmi...

Ali Kemal se je vrnil — manj oprezno kakor prej — s svojim ...rišem na drugo stran zidu. Hladnokrvno je poslušal poročilo o ...em zamorcu; segel je v žep in nagradil svoje Skipetare.

Pet minut nato je sedel v nagli ladjici, ki je bežala z monotonim ...skom vesel od skutarske obali.

Na vzhodu se je rdečilo nebo.

XII.

Tovaršici v nesreči.

Kakor smo izvedeli v prejšnjem poglavju, je našla Jerica v beje...jetništvu lady Heleno, ki se ji je posvetila takoj s požrtvovalno ...jo. Komaj je zagledala revico in spoznala s kolikim obupom je ...ila nesrečnica v ta kraj, že je planila k njej, želeča ji pomagati ali vsaj potolažiti jo v njeni nesreči; saj je bila sama v tem kratkem času predobro spoznala, ka je gorje.

Ko je uspelo njeno prizadevanje toliko, da je bila uboga sestra Ivanova zopet zmožna govoriti, se je začelo med njima tisto, kar se ženskam nikdar ne posreči, pa če se sestanejo s še tako tujih koncev sveta; iskanje, kako bi se razumeli in odkrili druga drugi svoje srce.

Reči moramo, da sta prišli lady Helena in Jerica kmalu do zaželjenega cilja. Po nekolikih nagovorih v drugih evropskih jezikih, ki jih Jerica ni razumela, je izpregovorila lady po nemško — in Jerica ji je odgovorila, četudi ji je bilo zoperno izražati se v tem divjem jeziku, ki ji je bil prinesel že toliko zla. Naučila se je bila nemščine v zavodu, kakor tudi par francoskih drobtin, ki so ji prav dobro služile tuintam v olajšanje medsebojnega umevanja.

"Ah, saj sem si rekla v prvem trenotku, ko sem vas zagledala," je govorila lady Helena, "da ste uboga, zapeljana žrtev ... Koliko tak šnih je pač že prestopilo ta prag — pred vami in pred menoj! Lejla" — pri tej besedi se je ozrla na Gruzinko — "je že dolgo v Halilovi oblasti; privadila se je in prenaša svojo usodo. Ona mi je pripovedovala, kako prihajajo in izginjajo tuka uboge zapelanke... Toda vi se ne bojte; moja usoda v tej hiši je različna od usode drugih ... Mogočno zaščito imam za seboj, in kadar se rešim, rešim tudi vas; tako bom imela v vsem svojem, tako nenadoma strtem in uničenem življenju vsaj eno zadoščenje!"

Lady Helena pa se sama ni mogla premagovati; ihtela je ves čas ko e govorila Jerici te tolažilne besede.

"Kako ste pa prišli vi v ta kraj? ... Kdo ste? ... In kakošna je vaša usoda, ko pravite, da se razlikuje od moje?" je prašala Jerica med solzami.

"Čudna je bila moja pot!" je odgovorila lady Helena. "Tako čudna in neverjetna, da boste majali z glavo; saj včasih sama ne morem verjeti, da se je zgodilo vse to v resnici.... Toda vseeno vam hočem razodeti svojo žalostno zgodbo — pred vsem v dokaz, da vam hočem biti odkrita in zvesta prijateljica v najini skupni nesreči. Vedite torej, da sem potomka stare in ugledne angleške plemiške rodbine, ki je dala dvoru, upravi in mornarici Velike Britanije že mnogo velikih mož. Usoda je hotela, da sem stala že v zgodnji mladosti kot sirota brez očeta in matere med ugankami sveta; mojo osamljenost mi je olajševal samo požrtvovalni, nepozabni stric — odličen angleški diplomat — ki ga pa krije tudi ež par let hladna zemlja. Po njegovi smrti sem ostala osamljena, čisto sama, brez bližnjega sorodstva; toda moje veliko premoženje mi je dopuščalo živeti tam, kjer mi je bilo bolj povšeči. Ostala sem torej dalje časa na Dunaju; to mesto mi je bilo dobro znano še izza živih dni mojega strica, in tudi znancev sem imela v ondotnih aristokratskih krogih toliko, kakor morda nikjer. Sprejela sem vabilo neke grofovske hiše izmed najimenitnejših v Avstriji — ne kot gost, marveč skoraj kot svoja med svojci. Prav tu pa me je čakala nesreča. Naj vam povem, ko je ravno prilika, draga moja, da je bilo moje srce dotlej popolnoma svobodno — to se pravi — ne, res je bilo svobodno! Med velikim svetom so si ljudje bolj tuji kakor v preprostejših slojih, in srce, ki hrepeni po pravi ljubezni, najde tam redkokdaj utešenje. Tako je bilo tudi z mano — dolgo časa ... Lahko si mislite, da sem si želela ljubljenega druga za življenje, kakor si ga želi nehote vsaka mlada ženska — kakor si ga želite gotovo tudi vi ... Toda moja usoda, ki me je oropala že v detinstvu opore mojih staršev in mi vsilila prezgodnjo samostojnost, me je storila nezaupno. In moje srce je ostalo svobodno ... ako ne vštejem simpatije z mladostnim tovarišem, sinom prijatelja mojega ranjkega očeta, ki je zdaj oficir v naši vojni mornarici; vrl mlad mož je: Wheeler je njegovo ime. Njegov oče je umrl v službi domovine kot žrtev katastrofe; zato so često povabili sina moji pokojni stariši in moj stric ... dasi so ravnali morda preti vkoreninjenim predsodkom, ker jim ni bil enak po rodu.

(Dalje prihodnjič.)

V SLUŽBI KALIFA.

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji.
Spisal **Starogorski.** — Prevel **Dr. Velimir Deželič.**

(Dalje.)

...ela je že vse dokončano — pomisli — in sam Bog ve, kako? Ali je ...gal Muhamed ali Soliman? In če se je bitka sploh odločila? To bi ...dobro, če bi vedel. Lahko bi javil Wadhi el Ameriju. Njegovo od...lanstvo odvisi prav za prav v tem, kdo je zmagovalec. Ta mi...mu ni šla iz glave. Ako se vrne v bližino bojišča, bi bilo lahko ne...no zanj. Pa tudi Soliman bi ga vprašal kaj je delal celi dan, kaj še ...rejšnji dan in celo noč. Vsekakor je bilo nevarno izvedeti, kaj se ...logodilo, a v njegovi glavi se je vgnezdila misel, da je nujno in tu...dino pametno, da zve za zmagovalca. In obrnil je konja proti bo...u.

Ni se zmotil. Niti dobre četrt ure ni jezdil, da je prišel v podvzno...brega, s katerega je lahko pregledal bojišče. Bilo je nastlano s ...li. Gavrani so se pasli po njih in solnce je sušilo kri v odprtih ra...h. A drugače je bilo bojišče pusto. Vojske so se odaljile. Neverjetno ...u je zdelo sicer to, a vendar je bila resnica.

Stopil je s konja in vodeč za uzde, je šel na bojišče, da vidi ...iče. Strese ga, ko je videl mrtva trupla ljudi, ki so še včeraj gle...zdravi in veseli božje solnce. Da bi lahko govorili, vprašal bi mrli...da mu povedo resnico. A mrliči molče. In tako je stopal od mrliča ...mrliča in gledal v njih nema lica, a odgovora ni dobil. Bog ve, kje ...edaj vaše duše in zdi se mu, da sliši udar src od tisoč in tisoč ljudi ...posluša glasno dihanje njihovih prsi. Njih lica se mu zdijo, kakor ...e režala, lasje ježili, njihove oči, kakor da se odpirajo, a roke dvi...proti njemu. Zdi se mu, da mu kličejo: Tujec, po kaj si prišel, da ...kališ mir. In Strezinja dvigne roko in se pobožno prekriža. Ne...nost! Mrtvi ne govore in kaj mu naj store, ko ni ničesar zakrivil.

— Glej, se pripogne nad nekim mrličem — ali ni to sinovec sil...a Sancha? V resnici — in Strezinja je spoznal mladca. — Koliko ...bi še lahko živel! Kako slavno bi se lahko vojskoval proti polume...t, si spletel lavoriko za krst častni in svobodo zlato, a glej, tako ...el je moral oditi k očetom.

Na bledem licu niso cvetele rože in junaška desnica je bila ...ekana. Dolgi lasje so bili prepojeni s krvjo. Oči so bile odprte in ...glene, a usta odprta, kakor da žele še nekaj povedati. Zaman, mla...španjaloc. Nikdar več ne boš govoril s Hrvatom, in kdo ve, morda ...nu sedaj povedal marsikaj za celo njegovo bodočnost? Ali pride ...mo do Wadhe el Amerija? Ali bo videl kdaj svojo Fatimo?

Smrt mladega junaka je globoko pretresla Strzinjo. In dolgo je ...dal v lice mrličevo. Ko se je zopet vzdramil in se ogledal, je zapa...da hodita med mrliči dva vaščana in jih plenita. Odloči se, da ju ...aša, kdo je zmagal.

Ko sta ga zapazila, sta se vstrašila in hotela pobegniti, a Strezi...je zaklical:

— Ne bojta se! Povejta mi, kdo je zmagal, Muhamed ali Soliman.

Vaščana pokimata z glavo in molčita.

— Zakaj ne govorita. Jaz sem pravkar dospel sem in ne morem ...eti, kdo je zmagal.

— A tako — reče starejši vaščan. — Zmagal je Soliman in je že ...il proti Kordovi.

— Za Boga — vzklikne Strezinja sam pri sebi. — Morda še pridem celo prepozno v to nesrečno Kordovo. Tega bi mi še trebalo, da se osramotim. V tej prokleti službi kalifa se mi je to že enkrat primerilo. Ako bi bili vsi poslanci taki, potem gorje kalifom.

Poslovivši se od vaščana, je zajahal konja in v urnem diru odjezdil proti Kordovi.

XXVI.

Sam sebi se je čudil, da je prišel tako naglo do Kordove. A še bolj se je čutil, ko so ga stražniki pri vratih spustili urno v mesto.

A to se mu je takoj pojasnilo, ko se mu je približal vratar in mu rekel:

—Gospodar, ako hočeš, pa me osrečiš.

— Nag sem in bos in denar, ki ga zaslužim moram vreči v žrelo svojih otrok.

— Želiš torej da ti dam miloščino?

— O ne! Dobro vem, kaj govorim. Po vsem opisu, ki mi je poznan, po tvoji lepoti in jeziku, po naglasu in vsem vidim, da si ti Hrvat. Ti si Strezinja ... Ti si Hrvat ...

— Da, Hrvat sem. Ponosen sem celo na to, zakaj veliki ljudje v vašem cesarstvu so baš Hrvati.

— Tega nikdo ne taji in ravno to je vzrok, zakaj te prosim.

— Govori torej, česa želiš. Ako mi je v moči, ti pomorem.

— Hvala ti ... Razpisana je velika nagrada onemu, ki najde izgubljenega Strezinjo, Hrvata.

— Kak zlodej je razpisal nagrado?

— O prosim, to je storil sam veliki hadžib, ki kakor se vidi, močno ljubi in ceni svoje rojake.

— On, da je to storil?

— Da. Narod pripoveduje, da je storil to na prošnjo svoje nove favorite.

— Favorite! — vzklikne Strezinja. — Kaj se zanimajo za me favorite? Wadha el Ameri me ljubi sam, ni potreba nobenih favorit — se nasmehne Strezinja.

— Sicer pa — reče vratar — se ne gre za to. Naj te je priporočil angel ali vrag, glavno je, da je Wadha el Ameri razpisal nagrado. Ker sem te pa jaz prvi spoznal, gre ta nagrada meni, seve, ako ti izjaviš, da bi se ti sam nikdar ne javil, nego sem te jaz nagovoril za to. Drugega dela pri tem nimaš, nego da pričaš in vse bo dobro.

— A to je nemogoče.

— Kako to?

— Zato, ker sem poslan k Wadhi el Ameriju kot poslanik od Solimana. Kako naj poslanik priča, da ne gre tja, kamor je poslan.

— Razumem. Ali morda bi se dalo vendar kako narediti. Mojih dvanajstero otrok...

Razumem te — reče Strezinja in vrže stražniku nekaj denarja. Hotel je že iti, kar se obrne k stražniku.

—Prijatelj, ali bi mi ne hotel povedati ime one favorite, ki se je zavzela za me pri mogočnem hadžibu.

— Zakaj ne. Slišal sem, da se imenuje Fatima.

Kakor grom so zadele te besede Strezinjo. Prebledel je kakor stena.

— Gospodar, tebi je slabo. Dolga pot. Morda si lačen?

A Strezinja je že zbral svoje moči ter odvrne na videz mirno.

— Fatima! Rekel si Fatima? Ali odkod jo je hadžib dobil?

— Če se ne motim, dobil jo je od pokojnega Abubekra, zarotnika. To se pravi, podedoval jo je po njegovi smrti.

— Tristo zlodjev, ona je — vzklikne Strezinja in oddirja proti Alkazarju. Kakor da bi gorela pod njim zemlja, je hitel po ulicah, da je stražnik mrmral:

(Dalje prihodnjič.)

Ljudje, ki poznajo dobri tobak, kadijo Havana cigare.

Poskusite cigaro
S. N. P. J.
ki je najboljša cigara na Range. Varos in Iby so tudi dobre cire. Vse te izdeluje

LOUIS TILLMAN
Aurora, Minn.

Prodajam
Belo vino sodček po $35.00
Rudeče " " " 25.00
Tropinovo žganje, galona 2.50
Naročilu je priložiti gotovi denar ali poštno nakaznico.
Z velespoštovanjem
A. W. EMERICH,
vinska trgovina in distilacija žganja,
16205 St. Clair Avenue, Collinwood Sta.
CLEVELAND, OHIO.

Stari telefon: Cole 264-A.
Novi telefon: Calumet 436-L.
Frank Brand
—: TRGOVEC :—
Z GROCERIJO, MESOM IN KONFEKCIJSKIM BLAGOM
201-203 Commonwealth Ave.,
NEW DULUTH, MINN.
Priporoča se Slovencem in Hrvatom v obilen poset,. Cene zmerne.

Naznanjam
Slovencem in bratom Hrvatom, da sem zopet otvoril
SALOON
—: na :—
VIRGINIA, MINN.
207 Chestnut Street.
Na razpolago vsakovrstne pijače in smodke. — Jamčim dobro postrežbo ter se priporočam za obilen poset.
MATT. PRIJANOVICH.

Slovenska gostilna
St. Praprotnik
Chisholm, -:- Minn.
Telefone 271 — P. O. Box 152
Priporoča se cenjenim rojakom v obilen poset.
Najboljša postrežba s pristnimi pijačami.
SVOJI K SVOJIM!

Izšel je III zvezek romana
JOHANCA
Z 9 velikimi originalnimi slikami.
Cena 25c.
DRAM. KNJIGARNA
535 Washington St.,
MILWAUKEE, WIS
PRAVA RDEČA ŠKOFOVA BROŠURA
je prišla iz Ljubljane. — Cena 40c.
ZDRAVILNA KNJIGA
NAŠA ZDRAVILA
je ravnokar dotiskana; prekoristna knjiga za vsakoar, gposebno za ženske. — Cena 50 centov.
Kdor pa naroči en zvezek Johance in označeni dve knjigi, pošljemo za
JEDEN DOLAR.
Razglednice Johance je dobiti po 5c, 6 komadov za 25 centov.
Dramatična društva opozarjamo na igro
JOHANCA
tragikomedija v treh dejanjih. — Cena 50c. Katero društvo pa naroči 12 izvodov, jih pošljemo za $5.00.
Svojcem v stari domovini napravite veselje, če jim pošljete roman Johance. Mi ga pošljemo brez vsakega doplačila.
DRAM. KNJIGARNA
535 Washington St., Milwaukee, Wis

SLOVENSKA GOSTILNA
Frank Medved
CHISHOLM, MINN.
Phone 101.
PRIPOROČA SE CENJENIM ROJAKOM V OBILEN POSET.
NAJBOJŠA POSTREŽBA Z VSAKOVRSTNIMI PIJAČAMI.

Za oglase tujih in nepoznanih tvrd ne prevzame ne uredništvo ne upravništvo nobene odgovornosti. Nekatere stvari so dobre, vendar je boljši: drži, nego lovi.

Bralec STOJ!
pa naredi **LINKS UM!** kadar prideš v mesto Eveleth in se oglasi pri OTTO J. MAYERLE, kateri ima vedno kaj za Tebe in vse Slovence. V zalogi ima vsakovrstne pripovedne in molitvene knjige, gramofone, plošče za gramofone s slovenskim besedilom, harmonike, vsakovrstne drobnarije, slaščice, smodke, cigarete in tobak, kakor tudi vse potrebščine za šivalne stroje, katere tudi izvrstno popravlja. Prodajalna je poleg trgovine z železnino, Siegel, na drugo stran Verantovega saloona. — Oglejte si na oknih napis:
EVELETH SEWING MACHINE SUPPLY STORE
OTTO J. MAYERLE.

Na prodaj
Grocerijska trgovina v kraju, kjer dela v okolici nad 500 Slovencev in Hrvatov. Prilika za Slovenca ali Hrvata je jako dobra. Prodam zaradi slabega zdravja. Kdor želi kupiti naj se zglasi pri **MATT. VIDAS, Box 107, Biwabik, Minnesota.**

Miners National Bank,
EVELETH, MINN.
Kapital, preostanek in delniška odgovornost
$74.000.00
Pošiljamo denar in prodajamo parobrodne liste na vse strani sveta.
Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.
Posetite nas.

FIRST NATIONAL BANKA
DULUTH - MINN.
Glavnica - - - - - $500.000.
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - $1,550.000.
V to banko vlaga država svoje vrednosti.
Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

ROJAKI!
Ako želite kupiti **gramofon, uro, verižico, britev, raznovrstne stvari za smeh itd., pišite po slovenski cenik.**
BENKO RUS & CO.
11250 INDIANA AVE., CHICAGO, ILL.

BOARDING-HOUSE
na prodaj ali v najem. 25 sob, prostora za 60 oseb. Hiša je na dveh lotih 50x175. Hlev za 4 krave in 3 konje. Vse v lepem redu
A. M. Turnquist
413 MONROE ST., EVELETH, MINN.

Iz dnevnika malega poredneža.

Ameriška humoreska.

(Dalje.)

"Dobro Jurček," je rekel, "če si se že izgubil, hočemo poskusiti, da te najdemo."

Gospod je bil zelo prijazen z menoj, samo to napako je imel, da je hotel prav vse izvleči iz mene. Izpraševal me je tako natančno, da sem komaj utegnil povečerjati. Ljudje imajo tukaj slabo navado, da jedo v kleti. Ponoči sem spal v čudni postelji; bila je čisto podobna nekaki škatli! Zbudil sem se ker je nekdo poleg mene jokal, kakor bi mu hotelo počiti srce. Dvignil sem se in si pomel oči.

"Ti moj malopridni, poredni sladki bratec!" je zavpila Lili.

Bila je popolnoma bleda, samo oči je imela rdeče. Montag je tudi prišel z njo. Pripeljala sta se z vlakom, ko me nista našla v ladji. Vprašal sem jo, če Mina kaj joka, ker sem se izgubil in če me kosilo še čaka doma; ker ni prenehala plakati, sem poizvedoval, zakaj joka in odgovorila mi je, da od veselja, ker me je srečno našla. Rekel sem ji, da je ljubka neumna goska, ker le potem bi smela jokati, ako bi me ne bila mogla najti: sedaj je pa vse zopet dobro in le doma ne sme povedati, da sem zopet nekaj napravil, ker mi je v resnici žal. Stisnil sem torej gospodu v višnjevi suknji roko in ga povabil, da me ob priliki obišče, potem nas je pa peljal Montag v gostilno, da se dobro okrepčamo.

Lili sem povedal med štirimi očmi, da ne verujem, da bi bil gospod Jener res tako imeniten človek, ker sicer bi morali ljudje v Njujorku vendar kaj o njem vedeti.

Zadnja kapljica.

Vse letne čase imam rad, posebno pa Božič, ker je v resnici takrat najprijetnejše. Kuharica je kar strupena, ker mora peči potice in pripravljati piščance in drugo raznovrstno meso.; ne smem v kuhinjo, da bi si vzel pest rozin in košček sladkorja, in če le glavo pomolim skozi duri, zasika nad menoj kot kača. Ne dovoli mi, da bi se igral z orehi, ali polizal žlico, s katero meša testo za torte, ali da bi pokusil, kako se strga kreda na njenem novem strgalniku, sploh da bi se v kuhinji nekoliko zabaval. Ves čas moram biti zunaj in iz kuhinje prihajajo tako dobri duhovi — težka poskušnja za dečka moje vrste.

Elza in Suzi bosta imeli na Novega leta dan precej obiskov. Pritožujeta se, kako nerodno in neprijetno je sprejemati dan za dnevom obiske in pripravljati kavo, ostrige, pecivo in vse mogoče reči, vrhu tega pa še biti vedno v novi obleki. Mislim, da bi ne bilo slabo, ako bi jaz par gospodom naročil, da naj nikar ne pridejo, ker se sestre preveč vznemirjajo; ti gospodje bi že tudi drugim znancem stvar pojasnili.

Že delj kot en teden o nečem premišljujem, kar bom najbrže tudi napravil. Včeraj sem splezal na streho, da bi pogledal v dimnik toda drselo mi je tako, da je le malo manjkalo in ubil bi se bil; opustiti sem torej moral svojo namero. Preiskal sem pač v mamini sobi prav natančno in nerazumljivo mi je, kako se more sveti Miklavž priplaziti po tako ozki luknji v sobo. Kako velika nesreča bi bila za vse otroke v mestu, ako bi se zabasal.

Želim si, da bi že naprej vedel, kaj da mi prinese. To že vem, kaj da dobim od sester, ker sem zadnjič pogledal v neko škatljo, katero sem staknil v Suzini omari in notri sem zagledal drsalke, ki so bile gotovo umerjene po mojem obuvalu, kakor tudi krasno pisalno orodje in nekaj žepnih robcev, zaznamovanih s črkami J. H. Povedal sem tudi doktorju, da mu bo Suzi podarila najmičnejšo opravo za tobak, ker sem skozi ključavnico videl, kako jo je pripravljala.

Rekel mi je: "Žalostno vlogo igraš, Jurček".

Toda, kakor se spominjam, sem žalosten samo takrat, ako mi papa reče: "Jurček idi v svojo sobo in me počakaj, da pridem". Te besede me vedno spominjajo na resnost življenja.

Trohico sem pa vendar žalosten, ker se sveti Miklavž na noben način ne bo mogel splaziti skozi naš dimnik. Vedno mi še tiči v glavi in ne morem se iznebiti one misli. Prosil sem papa, da bi poklical zidarje, da dimnik razširijo, a odmajal je z glavo. Rekel je, da je svoji Miklavž že zadosti pameten in se ne straši takih ovir.

Po mojih mislih bi bilo zelo škoda, če bi se staremu svetniku kaj pripetilo — kako razočarani bi bili otroci po onih hišah, kamor bi ne mogel priti. Pogledal sem v naš dimnik in se prepričal, da bi imel popolnoma lahko pot, ako bi se odstranilo le nekaj opek.

Božič ni bil posebno lep praznik za našo hišo — ne od daleč tako, kakor sem pričakoval.

Cel božični dan in še tri dni potem sem moral radi bolezni ostati v postelji. Mama je bila tudi bolna. Mogoče je, da sem dobil mnogo daril, a spominjati se ne morem ničesar, ker je bila takrat grozna zmešnjava.

Zdi se mi, da se je na sveti večer zopet nekaj neljubega pripetilo v naši hiši. Bilo je okrog devetih zvečer. Lili, Montag, gospod Jener in vsi domači so sedeli v salonu. Jedli smo orehe, jabolka in potico, kmalu mi je pa rekla mama, da je zame najboljše, ako grem takoj spat, kajti če pride sveti Miklavž in me zagleda še pri mizi, bo šel kar naprej. Šel sem torej po stopnicah, a prav po polževo, ker sem bil ravno toliko zaspan kot gospod Jener.

Pet minut morda za tem, odkar sem prekoračil zadnje stopnice, je pa nastal tresk, kakor bi se svet podiral. Nekaj mi je priletelo na glavo da sem videl tisoč solnc — pravijo, da se šest ur nisem zavedal. Razletela se je peč v mamini sobi in mene je zadela opeka, ki je odletela; čudno je, da me ni ubilo, kajti razdejanje je bilo popolno. Vse šipe na oknih so popokale, ogledala so se razbila in preproga je plavala v vodi, ker je počila vodovodna cev. Tudi strop se je udrl. Nikjer razen v kuhinji sedaj ne moremo zanetiti ognja. Mama je od strahu zbolela. Papa pravi, da je sploh čudežno, da se cela hiša ni razsula. Ko sem se zopet zavedal, so ravno vsi ugibali, kaj da bi bilo vzrok te katastrofe.

Rekel sem jim, da je morda sv. Miklavž imel v svoji vreči rakete in te so se slučajno vnele. Doktor Mor je odvrnil: "Da, da, ravnotako je moralo biti!"

Papa me je vprašal:

"Jurček, zakaj si pa nasul smodnika v peč?"

Sestri sta v skrbeh, če bo li hiša do novega leta popravljena. Po mojem mnenju sta lahko čisto brez skrbi, kajti dan pred Božičem sem povedal gospodom, da naj nas nikar ne obiščejo in pojasnil tudi zakaj — preveč nemira je v hiši, če pridejo obiski. Svojim sestram prav rad pomagam in jih rešim neprijetnosti, če mi je l mogoče. Glava se mi bo skoraj pozdravila.

Doktor Mor pravi, da smem iti jutri že na ulico. Izvrsten saninec je zunaj — snega je en jard. Gospodje in gospice, deklice in dečki, vse je zunaj in od vseh strani žvenkljajo kraguljčki. Jezim se kakor puran, ker sem izgubil drsalke, ko se je peč razletela. Jutri je pri predikantovih zabavni večer — toda ne pri gospodu Slom kumu, temveč pri drugem. Upajo, da bo jako lepo, ker je lepa cesta in praznik. Predikantova gospa je prišla k nam gledat, kako se kaj celi moja glava in ob tej priliki sta se pogovarjali z mamo o darilih. Smejala se je in izrazila upanje, da ji bo vendar kdo prinesel škatljico skroba, ker ga sama nič nima in njen mož rad nosi trdo skrobljene ovratnike. Sklenil sem, da grem jutri dopoldan k Petru, ki ima trgovino z mešanim blagom in mu radi skroba povem. Ljubi dnevnik, z Bogom zdravstvuj, oditi moram, kovček je že zaklenjen. Beti in mama sta jokali, da imata vse oči rdeče. Odpeljati se moram v več kot sto milj oddaljeno šolo. V dotičnem pismu berem:

RAZNO.

Plemstvo v avstrijski diplomaciji. Med 76 juristično izobraženijem ministrstvu, je 19 grofov, 23 baronov, 10 vitezov, 22 plemičev, in samo 8 navadnih državljanov. Od zadnjih so trije v četrtem, eden v petem, 3 v šestem in 1 v sedmem razredu, to se pravi, da med naraščajem v avstrijski diplomaciji ni niti enega meščanskega uradnika. Med 10 diplomatičnimi zastopniki je 1 knez (pri sv. stolici), 6 grofov, 1 baron, 1 plemič in 1 meščanskega rodu (Dumba v Washingtonu). Od 20 poslanikov je 1 knez, 7 grofov, 7 baronov, 4 plemiči in zopet samo eden meščanskega rodu (v Rio de Janeiru). Diplomatično osobje teh inozemskih zastopnikov šteje 72 uradnikov, med katerimi so 4 knezi, 31 grofov, 23 baronov, 5 vitezov, 8 plemičev in samo eden meščanskega rodu (dr. Janotta v Sofiji). Od 104 diplomatov v inozemstvu so samo trije meščanskega rodu. Najvažnejša mesta so do sedaj v rokah ogrskega plemstva, vsled česar je politični in gospodarski vpliv avstrijske državne polovice na zunanjo politiko in trgovinske odnošaje zelo nazadoval. Sicer se pa uspehi avstrijske diplomacije res lahko sodijo po čilosti plemenite krvi diplomatov, katerim je samo zato, da vlečejo mastne plače za brezdelnost in odirajo siromašno ljudstvo. Kedaj se bo začelo svitati tudi v starokopitni Avstriji???!

Lep ženin. Pred sodiščem v Budimpešti je stal trgovski pomočnik Sigmund Benedek. Dognali so, da je prisilil svojo ljubico R. Szcheresovo, da je postala prostitutka. S tem je hotel dobiti toliko denarja, da bi otvoril samostojno trgovino ter se oženil. Dekle je v resnici "zaslužila" 1500 kron, toda Benedek jih je v enem tednu zapravil.

Sufragetke v Karlovcu. 22. marca je po shodu ljudskoizobraževalnega društva v Karlovcu gospodič na Štefa Vimpolšek iz Zagreba skočila na oder, govorila o ženskem gibanju in naposled vse karlovške žene pozvala, naj se pridružijo boju za splošno in enako volilno pravico. Ploskali so ji tudi možje in jo potem navdušeno spremili na dom.

Cetinje, 31. marca. V črnogorski skupščini se je razpravljalo zlasti o konfliktu na Sienici. Minister zunanjih zadev je izjavil, da se je od avstrijske strani udeležilo napad: trije bataljoni pehote tri čete lovcev, ena strojna puška in oddelek žendarmerije. Vsem tem so stali nasproti samo 4 možje črnogorske straže. Minister poudarja, da se je ta napad izvršil brez vednosti avstrijske vlade ter je mnenja, da se bo krivce kaznovalo. Poslanec Vukovič je mnenja da se je napad izvršil namenoma. Poslanec Vuletič pozivlja vlado, naj mejo proti Avstriji istotako utrdi, kakor proti Albaniji. Poslanec Obredovič zahteva popolno za doščenje za prelito črnogorsko kri. Končno se sklene, da skupščina odobrava postopanje vlade ter jo pozivlja, da interese države energično varuje.

V spanju umorjena. V Bredju pri Koprivnici na Hrvaškem je neznanec splezal ponoči skozi podstrešje v sobo, kjer je spala kmetica Marija Gorničec in jo s topim orožjem ubil. Zaprli so kmeta Frana Jurjeviča iz Hlebina, ki pa odločno taji.

Zagreb. Vse vode so silno narastle. Dež neprestano v potokih lije. V Piskorevcih v Slavoniji je voda podrla štiri hiše in več mostov, med njimi železniški most na progi Vrhpolje—Osijek. Sava je preplavila ves kraj okoli Sibinja pri Brodu. Več vasi in mest je pod vodo. Narod beži iz hiš. Veliko živine je utonilo. V požeškem okraju so tudi silne poplave. Dolnji del Zemuna je ves pod vodo. Promet na progi Bjelovar — Križevac — Virovitica je ustavljen. Tudi okoli Djakova je vse pod vodo. Človeških žrtev ni dozdaj nobenih. V Liki je zapadel sneg.

ZA SLOVENSKO ZAVETŠČE.

Rojaka Jožef Irman in Frank Komar vsak po: 20 c. skupaj 40c.

Smešnice.

— Vi se želite poročiti z mojo najmlajšo hčerjo — kaj ne?

— Da!

— Ali, dovolite mi opombo — po mojih mislih bi bila za vaše dolgove najbolj primerna moja nastarejša hči.

* * *

Župnik Jaka: Prmejš to je pa čudno. Toliko ljudi se je že ubilo pri letanju po zraku, pa vendar se dobe vedno novi, ki tako store.

Župnik Matevž: Vidiš, ravno tako je z ženami: Koliko je že ljudi oženjenih, pa se vedno novi dobe, ki silijo v zakon.

* * *

Gospa adjunktova: Torej je gospod nadoficijal, vaš soprog, vendar šel za tri tedne na deželo. Pa je res mnogo, da mu je gospod svetnik to dovolil.

Gospa nadoficijalova: Gospod svetnik... gospod svetnik... jaz sem mu dovolila iti.

* * *

Obtoženec: Gospod sodnik, naj mi verujejo, jaz tega kovčeka nisem ukradel. Neznan človek mi ga je dal na cesti in me prosil, naj mu ga shranim.

Sodnik: Seveda, tisti neznani človek, na katerega se vsak izgovarja. Bežite no! Kako je pa izgledal tisti neznan človek?

Obsojenec: Ne vem, kako bi rekel ... o saj ga poznam ...

Sodnik: Toraj — kako je izgledal?

Obtoženec: Gospod sodnik — naj ne zamerijo — ravno oni so to bili.

Sodnik pade nad tako predrzno stjo v omedlevico.

* * *

— E, slišiš, zakonski mož bi pa res ne smel nikdar kvartati.

— Prav praviš! Če v igri izgubi, ga žena zmerja, če v igri dobi, mu pa žena denar vzame.

* * *

— Kaj ne, draga gospa, vi pač jako srečno živite s svojim možem.

— Mislim da! Naj moj mož le poskusi nesrečen biti — jaz bi mu že pokazala!

* * *

Gospa: Kaj sem davi videla, Minka? Ko je pek kruh prinesel, sta se poljubila! Škandal! Od jutri naprej bom jaz sama kruh prevzela.

Služkinja: Oh, saj vam ne bo nič pomagalo! Mara za vas!

* * *

Dva rodoljuba stojita pred izložbo in ogledujeta slike.

— Mh! Tako nekaj takega, kar se imenuje zatišje, pa v olju, bi že kupil, če bi bilo po ceni.

— Kupi škatljo sardin!

* * *

— O, prijatelj, kaj pa se danes tako žalostno držiš?

—Moja lesena noga me hudo boli.

— Beži, beži, nikar takih neumnosti ne govori.

— Pa je le res; moja žena me je namreč davi z mojo leseno nogo pretepla.

* * *

Kuharica sliši zvečer iz kurnika velik šunder. Naglo hiti na dvorišče.

— Ali je kdo tukaj? vpraša kuharica.

— Ne same piške, je odgovoril globok moški glas in temna postava je skočila čez ograjo ter izginila v noč.

* * *

— Moja žena je že spala, ko sem prišel ponoči domov, pa mi je le želela dobro jutro.

—Slišal sem to skozi zid — od 2. do 3. ponoči.

* * *

— Ko je bila moja žena na letovišču, sem kmalu imel tako hrepenenje po njej, da sem bil ves potrt.

— No, zdaj je vendar tvoja žena že zopet sedem mesecev pri tebi... — Veš, zdaj bi pa že spet rad prenašal najhuje hrepenenje, ki se vendar laglje prenaša, kakor ženo.

* * *

Oče: ... Poslušaj moje besede, fant in se ravnaj po njih. Oči imej vedno odprte, posebno oči ...

Stric: Da, oči ... pazi na vsako malenkost!

— Kaj moj zdravnik pravi, to že vem, a kaj misli o moji bolezni, tega ni iz njega spraviti.

— Kako da ne?

— Vidiš, včeraj sem ga vprašal če smem jesti klobase in zelje. Pa je rekel, da smem.

— No — in?

— No, zdaj pa ne vem, ali sem že tako zdrav, da smem klobase in zelje jesti, ali sem tako slab, da je že vse eno, kaj jem.

Teta: Kdor vse vidi vse ve!

Oče: Ali si danes že kaj posebne ga zapazil?

Sinko: O, da ... že več stvari.

Oče: Kaj pa?

Sinko: Da ima teta na glavi tuje lase, da je stric steklenico konjaka v žep svojega površnika skril in da si ti ata hišino tako uščipnil, da je zacvilila.

Oče - stric - teta: Lump, malopridnež.

* * *

Električni voz je natlačeno poln in več moških stoji tesno drug poleg drugega. Naenkrat se oglasi eden teh gospodov in vpraša drugega:

— Prosim, koliko ste pa že stari?

— Jaz? Čudno vprašanje, 25 let!

— Ker ste torej polnoletni, bi že lahko na lastnih nogah stali.

NAŠI ZASTOPNIKI.

..Vsak tajnik postaje Slov. kat. podp. društva sv. Barbare je pooblaščen pobirati naročnino za "Narodni Vestnik" ter nas zastopati za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

MINNESOTA:

Jakob Delak, Biwabik, Minn.
Math. Kapsh, L. Perushek, Ely, Minn.
John Pogačnik, Eveleth, Minn.
Max Volcanshek, Eveleth, Minn.
Jakob Muhvich, Gilbert, Minn.
John Jerina, New Duluth, Minn.
Ant. Mahne, Frank Kochevar, Chisholm, Minn.
Joseph Smuk, Greaney, Minn.
Frank Horvatich, Virginia, Minn.
Louis Petelin, Aurora, Minn.
Anton Prosen, Crosby, Minn.
Frank Hochevar, McKinley, Minn.
John Dragovan, Soudan, Minn.

MICHIGAN:

Frank Plautz, Calumet, Mich.

WISCONSIN:

Frank Zajc, Oliver, Wis.
Frank Brence, Waukegan, Ill.
Frank Klanchar, Willard, Wis.
John Wodovnik, Milwaukee, Wis.
John Stampfel, Grafton, Wis.
Frank Skok, West Allis, Wis.
Josip Zupančič, Milwaukee, Wis.

ILLINOIS:

John Libernik, Joliet, Illinois.
Simon Jesenšek, La Salle, Ill.
Joseph Blish, Chicago, Ill.
Joseph Omerza, De Pue, Ill.
John Kulavic, Springfield, Ill.
Frank Mally, Joliet, Ill.
Frank Goličnik, Panama, Ill.

INDIANA:

N. M. Vuksinich, Gary, Ind.
Mih. Pavel, ml., Indianapolis, Ind.
Anton Tratnik, Clinton, Ind.

PENNSYLVANIA:

Matt. Kamin, Forest City, Pa.
Ign. Magister, Pittsburg, Pa.
Alojz Tollar, Imperial, Pa.
John Kern, Cannonsburg, Pa.
John A. Germ, Braddock, Pa.
Anton Klančar, Arona, Pa.
Joseph Yamc, Garret, Pa.
Martin Klinar, Johnstown, Pa.
John Pajk, Conemaugh, Pa.
John Lamuth, Marianna, Pa.
Frank Miklaucich, McDonald, Pa.
Martin Koroshec, Ralphton, Pa.
Frank Malovrh, Broughton, Pa.
John Mlakar, Claridge, Pa.

OHIO:

Karol Bauzon, Frank Lunka, Cleveland, Ohio.
Ignac Prelogar, Collinwood, O.
Alois Ballant, Fr. Poje, Barberton, O
Anton Kikel, Youngston, Ohio.
Frank Guna, Bradley, Ohio.

COLORADO:

John Janežič, Leadville, Colo.
Frank Skrabec, Denver, Colo.
Mihael Krivec, Primero, Colo.

KANSAS:

John Homec, Yale, Kans.
Anton Zajc, Girard, Kans.
Mihael Breznik, Frontenac, Kans.
Anton Žagar, Kansas City, Kans.
Simon Repovš, Columbus, Kans.
Jacob Cukljati, Pittsburg, Kans.

WYOMING:

F. S. Tauchar, Rock Spring, Wyo.
John Globochnik, Diamondville, Wyo.

MONTANA:

John Ruzich, Wardner, Idaho.
Kajetan Erznožnik, Red Lodge, Mont.
Peter B. Barich, Walkerville, Mont.
Mike Krivec, Klein, Mont.
Frank Malavašič, Little Falls, N. Y.

Najmodernejša slovenska tiskarna v Ameriki

Tiskarna Narodni Vestnik

405 West Michigan Str., Duluth, Minn.

Izdelujmo vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari lično, ceno in točno. Tiskovine za društva v eni ali več barvah naša posebnost. Pismeni papir in kuverte izdelujemo jako okusno. Poskusite naše delo. Mi jamčimo zadovoljnost. -:- -:- -:- -:-

Unijska tiskarna.

Rojaki, čujte, čujte!

Velika senzacija!

Pravkar je izšla nova

Vodiška Johanca in njeni ljubimci

ali resnica o Vodiški svetnici Johanci.
Ameriškim delavcem v pouk in svarilo.
Slovenski rojaki, sezite po tej krasni brošuri.
Cena: Vodiška Johanca in Ženinom in nevestam skupaj 25 centov.

Slovenska knjigarna

1 North 15th St. Brooklyn, N. Y.

5 pristnih pijač in te so

Kranjski Brinjevec, Slivovec, Tropinovec, Grenko Vino in Highlife Bitters. Vsak gostilničar, kateri hoče napredovati, mora poskušati in kateri ne poskuša tudi ne napreduje s svojo trgovino. Prava pristna pijača se zamore kupiti le pri A. Horwat-u, ki importira naravnost iz Kranjskega Brinjevec, Slivovec in Tropinovec; tudi izdeluje pravo zdravilno Grenko vino in Highlife Bitters. Naročite si en zaboj te ali one pijače za poskušnjo; samo da bo eden zaboj, 12 steklenic. Prodajam samo na debelo. Pišite po cenik.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje prodaje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo.
Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA!

Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporočat

MATH. VIDAS,
slovenska trgovina
BIWABIK, MINN. Telefon 62

ROJAKI! ORGANIZIRAJTE SE NA POLITIČNEM, DRUŽBENEM IN GOSPODARSKEM POLJU. V ORGANIZACIJI JE MOČ IN NAPREDEK VSEH SLOJEV!

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

SLOVENSKO - HRVATSKI SALOON

Range Hotel Vila Velebit

JOSEPH TALKOVICH, lastnik

627 W. SUPERIOR ST., -:- DULUTH, MINN.

(BLIZU SOO LINE KOLODVORA)

TOČIMO SVEŽE PIVO. FINO VINO IN RAZNE LIKERJE.

PRIPOROČA SE SLOVENCEM IN HRVATOM V OBISK.

SVOJI K SVOJIM!